

POLITIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ DE SPECIALITATE

REDACTOR RESPONZABIL
DR. VICTOR POPP

APARE LUNAR

PRIM REDACTOR
GEORGIU CHENDI

S u m a r u l :

1. Poliția urbană, rurală și organizațiunea ei **Dr. V. Onișor**
2. Despre Poliție și ramurile ei de activitate **G. C. Theodor**
3. Paza de noapte . . . . . **Dr. V. Popp**
4. Ofensiva morală a femeii . . . . . **Dr. D. Paladi**
5. Nebunia vitezei . . . . . **Dr. G. Bordaș**
6. Câinele în serviciul poliției . . . . . **Locot. Moga**
7. Știința în serviciul poliției . . . . . * * *

Nemulțumirile funcționarilor polițienesci
Salariile și scumpetea
Asanarea moravurilor polițienesci
Stârpirea jocurilor de noroc
Combaterea cerșetoriei deghizate
Poliția indigenă în Germania ocupată
Oficinile de avorturi provocate

Galeria spărgătorilor de rasă

Adresa .....

.....

.....

.....

MINISTERUL INTERNELOR SECRETARIATUL GENERAL DIN CLUJ.

Nr. 3935—8665.

Către toți domnii prefecți de județe și orașe !

Cu ziua de 1 Iunie 1920 apare la Cluj revista „POLIȚIA” sub direcția Dlor dr. Victor Popp, șeful poliției și Georgiu Chendi, căpitan de poliție în Cluj și cu colaborarea celor mai valoroși bărbați de specialitate. Revista tratează chestii de administrație și organizație polițienească atât ca teorie, cât și ca practică și cum e prima și unica revistă românească în Ardeal, Banat și ținuturile ungurene în această materie umple un gol bine simțit.

Scopul revistei este a înlesni orientarea în chestii polițienești atât a organelor administrative, cât și a marelui public, drept aceea o recomandăm cu toată căldura tuturor municipiilor și pe calea municipiilor tuturor funcționarilor administrativi interesați și tuturor secretariatelor comunale și cercuale.

Se notează totodată, că nu obiecționăm dacă municipiile și comunele abonează în sarcina bugetului lor propriu un număr corespunzător, în care caz revista la finea fiecărui an se va lega și inventariza.

Redacția și Administrația: Cluj, strada Băii 3.

Cluj, la 14 Iunie 1920.

DR. BUCȘAN,
secretar general.

A. PALAGESIU,
consilier de secție.

ROMÂNIA

Ministerul de Interne Secretariatul General — Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale Cluj.

Nr. 2598—7432/1920.

**Către Prefectura regională de Poliție
Cluj, Oradea-Mare, Brașov, Sibiu și Timișoara !**

Cu onoare vi se face cunoscut, că s'a aprobat, ca toate polițiile din Ardeal și Banat să se aboneze la revista „Poliția” din care vă trimitem și D-voastră un număr aici alăturat.

Plata abonamentului se va ordonanța de D-voastră la perceptoratul respectiv.
Cluj, la 23 Iunie 1920.

Inspector General: delegat Director al Polițiilor
din Ardeal și Banat:

(ss) D. G. Bogdan.

Șeful Div. Mat. și B. C.
Consilier de secție:

(ss) Stoica.

BELÜGYMINISZTERIUM. KOLOZSVÁRI ÁLLAMTITKÁRSÁG.

3935—8665. szám.

Az összes megyei és városi prefektus urakhoz !

Az 1920. év június havában Kolozsvárott megindult a „POLIȚIA” című folyóirat Dr. Popp Viktor rendőrfőkapitány és Chendi György kolozsvári rendőrkapitány urak igazgatása alatt és a legértékesebb szakférfiak közreműködése mellett. A folyóirat a közigazgatás és a rendőrségi szervezet kérdéseit tárgyalja úgy elméleti, mint gyakorlati szempontból és miután ebben a szakmában Erdély, Bánát és a Magyarországból csatolt tartományok első és egyetlen román folyóirata eddig nagyon is érzett hiányt tölt be.

A folyóirat célja megkönnyíteni úgy a közigazgatási szerveknek, mint a nagyközönségnek tájékozását rendőri kérdésekben, miért is a legmelegebben ajánljuk azt az összes törvényhatóságoknak és a törvényhatóságok útján az összes érdekelt közigazgatási tisztviselőknek, valamint a községi és körjegyzőségeknek.

Egyszersmind megjegyezzük, hogy nincs kifogásunk az ellen, ha a törvényhatóságok és községek saját költségvetésük terhen fizetnek elő megfelelő számú példányra, mely esetben a folyóiratot minden év végén be kell köttetni és leltári számmal el kell látni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Strada Băii 3.

Kolozsvár, 1920. június 14 én.

DR. BUCȘAN,
államtitkár.

PALAGESIU A.
osztálytanácsos.

**Abonamentul: Lei 1000 pentru autorități, bănci, birouri, societăți.
Lei 500 pentru particulari.**

**Inserțiuni: Una pagină pe un an 20.000 Lei. 1/2 pagină pe un an 10.000 Lei.
1/4 pagină pe un an 5.000 Lei.**

Braşov Braşov

Intercontinentale

SOCIETATE ANONIMĂ DE TRANSPORT ŞI
COMUNICAȚIE

Fost

S. & W. Hoffmann

Vagoane colective directe
în toate stațiunile din Transilvania. Preia
transporturi pentru Export și Import precum
și vămuri în condițiunile cele mai
avantajoase.

Carol F. Jickeli
Sibiu

Piața Prințul Carol 32 Strada Orezului Nr. 1
Piața Regele Ferdinand 21

Filială : Alba-Iulia

Fier, traverse, metaturi, ciment, secuestre pentru
edificare și mobile, unelte pentru casă și bucatărie,
lămpi, mobile de fier și alamă, sobe de fier, sobe
de olane, vatre, articole tehnice, mașini agricole,
mărfuri de gumă, hârtie și requisite de scris, arti-
cole pentru călătorii, vânat, pescuit și alte sporturi.

Spirtul
cu Menthol
Gladys

recrează - întărește
alină durerile

Produsul chimic
al fabricii

Herczeg Géza
Cluj

FURNISORI AI CURȚEI REGALE ROMÂNE

Cea mai mare întreprindere în bransa aceasta
în România-Mare.

Compania Anglo-Americana
Filiala Sibiu, Promenada Bretter Nr. 10.

Adresa telegrafică : Angloco, Sibiu.

Telefon Nr. 180.

Librare de aranjamente complete de fabrici!

Centrala : București.

Filială : Pforheim

Importuri proprii directe : Tot soiul de mașini pentru lemn,
fer, prelucrare de piele, etc. etc., apoi toate soiurile de
motoare, pompe, aparate, articli electrotehnici și tehnici
pentru toată industria, aranjamente de odăi de baie, etc.
Tot felul de ulciuri, unsoare - Tovotte, curele, etc. etc.
Automobile MERCEDES. En gros (in mare). En detail (in mic).

FABRICA DE MOBILE ȘI
OBIECTE DE LEMN
SIBIU
PIAȚA CAILOR 9

TRANSYLVANIA

MÖBEL- UND
HOLZWARENFABRIK
HERMANNSTADT
ROSSPLATZ 9

Furnizează prompt și cu prețuri fără
concurență mobile, lucrări de construc-
țiune în special însă parchete de stejar
și fag calitatea I-a, lăzi și roate de
curele pentru transmisiuni de ori-ce
categorie și cantitate.

Produce : Sodă calcinată. Sodă cristalizată. Sodă
caustică. - Chlorură de calciu. - Sodă caustică
electrică. - Hipochlorit de calciu. - Hidrogen.

Uzinele Solvay
din
Transilvania
S. A.

ca fabrici în Ocna-Mureșului și Turda. Biroul
de vânzare : Ocna-Mureșului. Reprezentanța :
București, Bulevardul Carol I. Nr. 4, Etaj II.

Prima moară sistematică

A. Seewaldt

Braşov

Kamner & Jekelius

magazin de ferărie Engros

Arendașii uzinei de ferărie din
Szentkeresztbánya

B R A Ș O V

**Societatea Generală Transilvăneană
de Comerț Societate Anonimă**
Fostă FUCHS NÁNDOR

Vânzare de Manufactură și Coloniale
Engross

A L B A - I U L I A

Telefon 2-14.

Frații Stollwerk S. A.
Fabrică de ciocoladă, cacao și zaharicale
Braşov

Str. Mijlocie 33

Spitz Albert și Fratele

Succ.
mare magazin de manufactură
Braşov

Principele Carol 17. - Telefon: 1-50.

**Banca Generală de Credit Ungară
S. A.**

Sucursala: Braşov.
Capital deplin vărsat: 900.000.000.

Se ocupă în condițiunile cele mai avantajoase
cu toate ramificațiile de afaceri de bancă.

Dumitru Voina

Fabrică de Mașini și Turnătorie
București, Câmpul Moșilor 25.

Sucursale:
Atelier de reparat Locomotive și Vagoane
București, Strada Balcului
Atelier de reparat Locomotive și vagoane
Braşov, Drumul Zizinului

FABRICA DE SPIRT A
Fraților Glück
ALBA-IULIA

Siebenbürger Vereins-Bank

Aktiengesellschaft

Spareinlagen zu hohen Zinsen
Empfiehl ihre steuer freien Pfandbriefe für
Kapitalanlage

Durchführung aller Banksgeschäfte zu den günstigsten
Bedingungen

S I B I U

A FRAȚILOR GLÜCK

Moara Iohanna

Alba - Julia

POLIȚIA

REVISTĂ POLIȚIENEASCĂ DE SPECIALITATE

REDACTOR RESPONZABIL
DR. VICTOR POOP

APARE LUNAR

PRIM REDACTOR
GEORGIU CHENDI

Poliția urbană, rurală și organizațiunea ei

În statul român poliția generală este reglementată prin Legea *asupra organizării poliției generale* a statului din 1 Apr. 1903 (modificată în 1905, 1914) și Legea *asupra jandarmeriei rurale* din 1 Sept. 1893 (modificată în 1908, 1913, 1918 și 1919) și prin regulamentele acestor legi. Organizația poliției comunelor urbane are de normă. L. 19 Dec. 1902, cea a comunelor rurale L. 29 Apr. 1908 pentru org. comunelor.¹⁾

Organul cel mai înalt de poliție este Ministerul de Interne, sub a cărui autoritate stau toate organele de poliție generală. După așezările populațiunii în orașe și comune rurale, poliția generală a statului are 2 tipuri: poliție urbană și rurală.

Personalul poliției constă din *ofițeri și agenți de poliție*.

În capul poliției în circumscripția județeană stau *prefecții de județe* atât pentru comunele urbane cât și pentru cele rurale. Excepțiune fac comunele urbane București și Iași, cari au *prefecți de poliție deosebiți*. În cazul poliției în circumscripția de plasă sunt *administratorii de plasă* în comunele rurale *primarii*.

Organele de împlinire ale serviciului poliției sunt în comunele urbane reședințe (afară de București și Iași) *prefecții de poliție* (la Craiova, Galați și în orașele mai mari din teritoriile unite) și *polițaii* în celelalte comune urbane, cum și cele nereședință, cu concursul personalului, care constă din: directori, comisari, subcomisari, sergenți de oraș, și agenți de siguranță. În comunele rurale serviciul polițienesc se îndeplinește sub conducerea administratorilor de plasă, primarilor și ajutoarelor lor de către personalul constând din: jandarmi rurali și străjeri de sate. Mai îndeplinesc funcțiuni de poliție în mod lateral, pe lângă atribuțiunile speciale funcțiunii lor și fără întrelăsarea

¹⁾ Celelalte isoare de drept sunt: R. asupra examenului de capacitate instituit prin legea as. poliției generale 21 Martie 1906 și 31 Oct. 1908; R. as. însemnelor polițienești 4 Nov. 1903; R. as. serviciului sergenților de oraș 20 Iunie 1903; R. as. școalelor pentru sergenții de oraș 1 Sept. 1903; R. as. serviciului agenților auxiliari ai poliției statului 20 Iun. 1903; R. pentru funcționarea autorității disciplinare 20 Iun. 1903; R. p. organ. serviciului polițienesc în orașe 14 Sept. 1904; R. p. stabilirea uniformei ofițerilor de poliție 3 Martie 1906; DL. as. inspectorilor serviciului de siguranță ofițeri de poliție judiciară 18 Sept. 1909; L. pentru modificarea legii jandarmeriei rurale 25 Martie 1908; 1 Iun. 1913, 19 Iun. 1918; DL. 19 Mai 1918, 15 Nov. 1918, 30 Ian. 1919, 30 Apr. 1919; R. de aplicarea legii as. forma jandarmeriei rurale 31 Martie 1895; R. p. atelierul de confecționat efectele jandarmilor rurali și sergenților de oraș 16 Iul. 1904; R. as. serviciului de poliție la punctele de fruntarie, posturi și gări 1 Apr. 1904; R. p. poliția porturilor și marurilor dunărene 30 Mart. 1879; R. p. uniformele guarzilor și revizorilor vamali de fruntarie 6 Iul. 1902.

acestora, organele de poliție ale ramurilor de administrație speciale, ca: guarzii de câmp, pădurarii, șefii de gări, cantonierii și picherii dela căile ferate, dela șoselele statului și ale județelor, cantonierii telegrafo-poștali, factorii rurali, guarzii vamali, șefii de garnizoane.

În gările de fruntarie, în porturi sau alte puncte de trecere, precum și în orice localitate, care reclamă o deosebită priveghiere din punct de vedere al siguranței, serviciul se execută de către ofițeri de poliție și agenți speciali.

A. Organizarea poliției în comunele urbane.

Cea mai dezvoltată organizație o are poliția orașului București (R. 14 Sept. 1904 art. 10—108). Are organe interioare și exterioare. La centru ca organe interioare are serviciul siguranței și al poliției administrative, cu diferite servicii alăturate: medical, inten-dență, telegrafie, fotografie etc.¹⁾

Organe exterioare are: inspectorii de poliție, sergenții de oraș, comisariatele și oficiile *speciale de poliție*. Capitala este împărțită din punct de vedere a execuțiunii serviciului în circumscripții cu denumirea de comisariate. Urmează după București organizația poliției Iași (art. 109—122) cu aceleași servicii și organizație ca și la poliția din Capitală, polițiile din Galați și Craiova și a orașelor principale din teritoriile unite.²⁾

¹⁾ *Serviciul siguranței* are 6 birouri: biroul informațiilor, al controlului străinilor, pentru controlul hotelurilor etc., descoperirii și urmării infracțiunilor, verificării actelor penale și al executării mandatelor judecătorești, al populațiunii, distribuite în 2 diviziuni de câte 3 birouri. *Serviciul poliției administrative* are 6 birouri: al poliției sanitare și asistenței publice, al poliției comunale și administrative, al poliției comerțului, industriei și meseriilor, al afacerilor adm. și al pașapoartelor, al contabilității și casieriei, al servitoarelor. Sunt repartizate tot în 2 diviziuni.

Inspectorii de poliție sunt organe de inspecțiune și ofițeri de poliție. Ei lucrează în întreg cuprinsul Capitalei. *Serviciul de pază* se face prin sergenții de oraș, organizați în corpul de sergenți sub un comandant. Capitala este împărțită în circumscripții cu denumirea *comisariate de poliție*. În capul comisariatului stă un comisar șef, având sub ordinele sale ofițeri și agenți. Are atribuțiunea de a executa întregul serviciu de siguranță și de poliție administrativă în circumscripție.

²⁾ În *Ardeal* după unirea dela 1 Dec. 1918 reorganizându-se serviciile publice prin Decretul Nr. VIII al Consiliului Dirigent s'a organizat pentru comunele urbane poliția de stat, stațificându-se polițiile comunale existente până atunci. Ca organe de control și conducere s'au instituit 5 *prefecturi regionale*, care însă au fost desființate prin L. 8 Nov. 1922, trecându-se la organizația poliției generale din Regatul vechiu.

Legile de organizația polițiilor se aplică dela 1 Iul. 1921 și în aceste teritorii. Polițiile din aceste orașe însă stau sub ordinele imediate ale prefectilor, în al căror județ se află orașul respectiv. Ele au în cap un prefect de poliție.

În celelalte comune urbane reședințe și nereședințe poliția este condusă de polițai, sau comisari (subcomisari) cu titlul de *șef de poliție*. În unele orașe ei sunt ajutați de directori, în altele de ofițeri inferiori de poliție. Din punct de vedere al execuțiunii serviciului exterior comunele urbane sunt împărțite în circumscripții (comisariate de poliție). Ele se fixează prin decret regal, după propunerea ministrului de interne. În unele orașe sunt și servicii speciale de poliție, care se fixează de prefect cu aprobarea ministrului de interne.

Cheltuielile pentru localurile necesare serviciilor polițienești, pentru încălzit, iluminat, mobilier și material de cancelarie, precum și pentru echipamentul sergenților de oraș, rămân în sarcina comunelor. Sumele înscrise în bugetele comunelor pentru plata personalului, vor fi vărsate lunar în casa statului. (L. 1 Apr. 1903 art. 67.)

Prefecții de județe și de poliție au la dispoziție un *fond al ordinii publice*. Ei sunt datori să raporteze personal în fiecare lună ministrului de interne, întrebuintarea sumelor ce li sau dat. Sunt datori să verse la stat banii și prețul obiectelor găsite, dar nereclamate în curs de un an, prețul obiectelor confiscate conform normelor și orice alte venituri polițienești extraordinare și neprevăzute (art. 61—62).

B. Organizarea poliției în comunele rurale.

Organul de execuțiunea serviciului de poliție în comunele rurale este jandarmeria. Ea este constituită în corp. Corpul jandarmeriei face parte integrantă din armată. Se compune din *regimente de jandarmi*¹⁾ care sunt grupate și comandate după normele de organizare a armatei în brigăzi. Regimentele se împart în

1) Regimentele sunt în număr de 11.

Cu ziua de 1 Ian. 1921 s'a făcut o nouă reîmpărțire a companiilor de jandarmi pe regimente după cum urmează (Dec. Min. Interne 14 Dec. 1920):

Regimentul 1 jandarmi companiile: Dolj, Gorj, Romanați, Vâlcea, Mehedinți Olt; *Reg. 2* companiile: Ilfov, Dâmbovița, Argeș, Teleorman, Vlașca, Prahova, Muscel; *Reg. 3* companiile: Covurlui, Tutova, Tecuci, Putna, Râmnicu-Sărat, Buzău; *Reg. 4* companiile: Iași, Vaslui, Roman, Neamțu, Suceava, Botoșani, Bacău; *Reg. 5* companiile: Cetatea-Albă, Ismail, Cahul, Tighina; *Reg. 6* companiile: Chișinău, Orhei, Soroca, Bălți, Fălciu; *Reg. 7* companiile: Cluj, Bihor (Beiuș), Dej, Oradea-Mare, Satu-Mare, Maramureș, Zalău, Turda; *Reg. 8* companiile: Brașov, Făgăraș, Sibiu, Târnava-mică, Târnava-mare, Tg.-Mureș, Odorhei, Ciuc, Treiscaune; *Reg. 9* companiile: Timiș, Arad, Torontal, Lugoj, Caransebeș, Hunedoara, Petroșeni, Alba-Inf.; *Reg. 10* companiile: Bistrița, Dorohoi, Hotin, Cernăuți, Storojinet, Câmpulung, Rădăuți; *Reg. 11* companiile: Constanța, Tulcea, Caliacra, Durostor, Brăila, Ialomița.

batalioane, companii, plotoane, secții și posturi de jandarmi.¹⁾

Fiecare comună rurală are un *post de jandarmi*, condus de un jandarm-plutonier sub denumirea de „șef de post“.²⁾

Efectivul postului variază în raport cu suprafața teritoriului, numărul satelor, dezvoltarea industrială, economică și numărul populației, jandarmerii sunt pe jos, călări sau cu motociclete.

Mai multe posturi la un loc formează *secția de jandarmi*, e comandată de un jandarm plutonier-major, ajutat de 2 jandarmi, toți călări. Secțiile unei companii sunt grupate în două sau mai multe *plutoane*. Comandantul plutonului este un ofițer inferior sau un plutonier-major.

Subunitățile jandarmeriei dintr'un județ se grupează în 1—2 companii. Companiile poartă denumirea județului. Dacă sunt două, poartă și un număr de ordine.

Comandanții de companii, de plutoane, de secții și șefii de posturi pentru tot ce privește serviciul de poliție, precum și executarea legilor stau sub ordinele prefectilor de județe și execută ordinele ce primesc dela dâșii. Șefii de posturi și de secțiuni (L. 25 Martie 1908 art. 3) sunt datori să execute în această privință și ordinele date direct lor de administratorii de plăși respectivi.

Jandarmerii sunt datori să dea concursul cerut de primari și notari în ce privește ordinea și siguranța publică. Ei sunt datori să execute măsurile prescrise de primarii comunelor rurale în materie de poliție comunală.

Jandarmeria, ca parte întregitoare a armatei, stă sub ordinele ministerului de războiu, pentru tot ce privește disciplina, comandamentul și justiția militară a trupei; depinde de ministerul de interne pentru tot ce privește siguranța publică și menținerea ordinii; sub ordinele ministerului de justiție pentru atribuțiunile de poliție judiciară.

Pentru atribuțiunile de poliție judiciară șefii imediat superiori ai unităților de jandarmerie sunt judecătorii de instrucție și procurorii în circumscripția lor.

Județele și comunele rurale sunt datoare a prevedea în bugetele lor sumele necesare pentru întreținerea și chiria localurilor companiilor, plutoanelor, secțiilor și posturilor de jandarmi. Sumele se varsă ministrului de interne, care le plătește prin corpul jandarmeriei (L. 19 Mai 1918, art. 38.).

1) La reședința fiecărui regiment este câte un batalion de instrucție și câte o școală pentru pregătirea jandarmilor ofițeri de poliție (L. 19 Mai 1918 art. 10).

2) Șeful de post are îndatorirea *șefului de garnizoană* față de oamenii din comună cari aparțin unui element al armatei. Șeful de garnizoană e sub ordinele comandantului cercului de recrutare pentru tot ce privește operațiunile de recrutare, mobilizarea și chemările sub armă pentru instrucție.

DR. VICTOR ONIȘOR,
profesor de drept administrativ
la Univ. Cluj.

Despre poliție și ramurile ei de activitate

O bună organizațiune socială cere ca pedeoparte să se ia măsuri energice pentru a se preîntâmpina săvârșirea infracțiunilor, iar pedealta ca nici o infracțiune să nu rămână neurmărită și nepedepsită.

Poliția în sensul larg al cuvântului este acea instituțiune, care are de scop menținerea ordinii publice, de a garanta fiecărui cetățean siguranța persoanei și averii sale, de a urmări pe cei cari turbură ordinea și siguranța publică, stabilind și adunând probele vinovăției lor și dându-i pe mâna justiției.

Când poliția are de obiect menținerea ordinii, prevenirea faptelor represive etc, ia numele de *poliție preventivă sau administrativă*.

Când echilibrul ordinii publice a fost zdruncinat prin vre-un fapt, ce aduce vătămare altuia sau societății întregi, urmărind descoperirea crimelor, delictelor și contravențiunilor ia numele de *poliție represivă sau judiciară*.

Deși această instituțiune este atât de importantă, totuși până la anul 1903 nu a existat la noi o lege de organizație polițienească pentru a face din această instituțiune demnă de așa înaltă menire, o instituție propriu zisă, ai cărei reprezentanți trebuie să posedă pe lângă cunoștințele juridice necesare, și o practică îndelungată.

Există totuși o circulară a Ministrului de Interne dela 1864 către prefectii din țară publicată în Monitorul Oficial No. 261/64 cu privire la poliție și atribuțiunile ei de a cărei principii s'au călăuzit autoritățile administrative până la 1903, când a apărut, prima lege asupra organizării poliției generale a Statului datorită marelui bărbat de stat mult regretatului Ministru de Interne de pe atunci *Vasile Lascăr*, — lege, care era croită pe principii sănătoase și era menită să formeze o a doua magistratură a țării; au intervenit însă în urmă oarecari modificări, după moartea autorului acestei legi și datorită acestor modificări în privința recrutării personalului — legea nu și-a putut ajunge în deajuns scopul.

Dar să revenim la circulara din 1864, pe care o redăm mai jos în extens și din care se poate vedea spiritul de justiție și de prevedere a înaintașilor noștri.

DOMNULE PREFECT,

„Art. 174, cap. 4 pag. 147 din regulamentul Organic pune asupra subsemnatului sarcina administrării din înăluntru a Principatului și a cârmuirii Poliției Generale.“

„Organele principale ale administrațiunii centrale fiind prefecturile de districte, subsemnatul se adresează la a Domniei Voastre mijlocire și autoritate asupra funcționarilor inferiori ca sa faceți a se stabili în fine în ordinea Administrativă practica cea mai conformă cu așteptările Țării și ale guvernului Înălțimei Sale.“

„Încep, Domnule, Prefect, cu a vă pune în vedere și a vă explica cele mai importante căderi și îndatoriri, cari vă sunt însușite în a D-Voastră calitate de reprezentant al guvernului în ocolul districtului ee administrați.“

„Și mai nainte de toate vă atrag atenția asupra deosebitelor obiecte și scopuri la care tinde poliția cu cari sunt însărcinat.“

„Poliția administrativă se deosebește cu totul de poliția judecătorească.“

„Poliția administrativă are de obiect a face să se

bucure toți locuitorii în trebuințele lor comune ale vieții de toate avantajele ce nu s'ar putea procura în destul prin forțele lor individuale.“

„In a ei cădere este prin urmare de a, declara de a procura utilitatea publică și a particularilor, de a apăra orașele și interiorul țării, de tot ce poate să cauzeze dezordine, de a înlezni abondența și de a face pe fiecare să trăiască după condițiunile și datoriile sale; ea desființează obstacolele, poprește lucrările vătămate, ordonă pe cele necesare, permite pe acelea ce nu înfățișează inconveniente și cere în ajutor forța publică, pe oameni de artă și la trebuință pe toți cetățenii.“

„Poliția judecătorească descoperă delictele pe care poliția administrativă n'a putut propri de a se comite, adună dovezile și predă pe făptuitori Tribunalelor încărcate cu aplicarea legilor penale.“

„Principalele atribuțiuni ale poliției administrative sunt: privegherea, acțiunea, autoritatea, izvorul și regula autorității sale sunt legile.“

„Poliția administrativă se divide în două ramuri: poliția generală și poliția municipală.“

„Poliția Generală cuprinde prin reglementele sale, interesele generale ale țării.“

„Poliția Comunală nu cuprinde directamente decât interesele locale ale unei comune.“

„Din expunerea acestor principii înțelegeți bine, Domnule Prefect, că mai înainte de toate trebuie să faceți o adâncă deosebire între poliția administrativă și poliția judecătorească.“

„Ca cap al Poliției administrative în districtul D-voastră trebuie însă să știți a deosebi atribuțiunile poliției administrative generale de acelea ale poliției comunale.“

I. Atribuțiunile poliției generale

„Însărcinați cu administrația locală a districtului și în măsura legilor în ființă nu trebuie niciodată să scăpați din vedere, că poliția administrativă generală se leagă direct de acțiunea guvernamentală.“

„In această calitate sunteți îndatorați:

1. „De a supraveghea ca să se execute cu fidelitate, cu exactitate și cu energie toate legile și ordinele privitoare la liniștea din înăluntru țării, cerând la trebuință ajutorul forței armatei pentru menținerea și stabilirea ordinii publice, spre acest sfârșit urmând ca mai înainte să cunoască toți locuitorii legile, decretele și ordinele guvernului, sunteți datori a le publica și a le transmite în toate orașele, satele și localitățile locuite, servindu-vă de toate mijloacele ca să puneți pe fiecare în stare de a se pătrunde de a lor cuprindere și a le observa cu sanctitate.“

2. „De a face să se conserve neatinsă proprietățile publice, podurile și șoselele, liniile telegrafice, marlurile apelor publice, pădurile, minele și toate celelalte lucruri comune; de a priveghea buna întreținere a drumurilor și a canalelor.“

3. „De a libera pașapoarte și a pune vizele, precum și de a acorda bileteri de permisiuni călătorilor străini după regulile întocmite.“

4. „De a menține salubritatea publică încărcat fiind cu inspecțiunea și ameliorațiunea spitalelor, cu privegherea curățeniei generale și cu păzirea cordoa-

nelor sanitare în timpul maladiilor contagioase sau a epizootiilor.“

5. „Și a lua măsurile cele mai nimerite spre mângăerea și ajutorința săracilor și proprierea mendici-tății (cerșetoria) și a vagabondajului.“

6. „De a ține poliția porturilor, a drumurilor, a închisorilor, a caselor de proprială și a temnițelor.“

7. „De a priveghea și a face să se execute legile și ordonanțele privitoare la preîntâmpinarea și distrugerea calamităților publice, precum incendiile, inunda-țiunile, contagiunile, lăcustele, omizile, fiarele sălbatice și alte rele, precum asemenea de a face să se observe legile și ordonanțele privitoare la vânatoare și pescuire.“

8. „De a face să se execute legile și ordonanțele privitoare la hoteluri, birturi, hanuri și la buna petre-cere și siguranța călătorilor, precum asemenea a opri exercițiul profesiunilor rușinoase, casele de jocuri de noroc, de a priveghea casele de desfrânare, pe femeile publice etc.“

9. „De lua măsurile necesare spre preîntâmpi-narea, dovedirea și prinderea făcătorilor de rele, spre proprierea și împrăștiarea adunărilor zgomotoase, care ar amenința liniștea publică, ajutându-vă întru aceasta cu forța publică și în special cu jandarmeria.“

10. „De a priveghea exacta observare a legilor și a întocmirilor dintre proprietari și săteni și de a lua măsurile cele mai nimerite spre încurajarea și prosperearea agriculturii, comerțului și industriei, întocmind societățile de încurajare pentru produsele cele mai bune agricole, pentru îmbunătățirea vaselor, vitelor, pentru introducerea, dezvoltarea fabricelor și a mașinelor și recomandând guvernului persoanele ce se vor arăta cu mai mult zel, și devotament în ajutorul acestor trei mari izvoare ale bogăției naționale; *agricultura, comerțul și industria.*“

11. „De a avea priveghere asupra bisericilor și a locurilor destinate pentru exercițiul culturilor reli-gioase, asupra locurilor de înmormântare și asupra moralității și a conduitei persoanelor clerului.“

12. „De a ține poliția teatrelor și locurilor de petrecere întru cece se atinge de siguranța persoanelor, preîntâmpinarea accidentelor și menținerea liniș-tei și a bunei ordine atât înăuntru, cât și în afară.“

13. „De a face să se execute legile și ordonan-țele asupra imprimeriei, librăriei și a afișăriei etc., precât privește baza bunelor moravuri și onestitatea publică.“

14. „De a face să se execute legile și ordonan-țele privitoare la sărbătorile naționale.“

15. „De a priveghea operațiunea listelor electo-rale, a înscrierilor, a recensurilor și a recrutațiunei, întrucât privește căderile administrative, spre a nu se urma fraude, abuzuri sau corupțiuni.“

„Acestea sunt, Domnule Prefect, cele mai princi-pale atribuțiuni ale poliției generale.“

„Legile, sau ordonanțele nu pot să le determine pe toate, dar nu mă îndoesc, că înțelegând natura lor, veți putea înșivă să întindeți la cazuri neprevăzute drepturile D-voastră de lociitor al guvernului în di-strictul ce administrați, nescăpând niciodată din vedere, că aceste drepturi ale Prefectului sunt în același timp și mai cu osebite datorii și că mărginirea drepturilor consistă tocmai în îndeplinirea obiectului îndatoririlor, care este prosperarea și fericirea administrațiunilor D-Voastră.“

„Să trecem acum la poliția municipală și să vedem în starea actuală a comunelor noastre cari sunt obiectele ei.“

II. Atribuțiunile poliției comunale

„Poliția municipală este legată mai cu deosebire cu administrațiunea comună; în această privință aveți mai multe raporturi cu consiliile municipale. Aceste sunt expresiunea dorințelor și a trebuințelor locuitorilor comunei și au îndatoria de a lucra sub priveghearea și ocrotirea Ministerului dinăuntru, toate câte privesc spre folosul, spre îndestularea și înfrumusețarea comunei.“

„Municipalitățile au datoria de a aduna și a păstra veniturile comunale de a încheia contractele pentru reparațiuni de a propune toate îmbunătățirile putincioase, de a priveghea întrebuințarea banilor și de a da soco-teală către Ministerul dinăuntru de toate lucrările și cheltuelile ce fac. Consiliile municipale au chibzuirea (după cum numele chiar o zice), iar administrațiunea are executarea și toate interesele comunale sunt confi-date de leguitorii privegheării și protecțiunei administra-țiunei centrale.“

„Ca șef al Poliției comunale aveți dar a îndeplini mai multe lucrări de o importanță foarte mare. Indato-ririle D-v. în această privință sunt:

1. „De a face să se bucure locuitorii de avanta-jele unei bune poliții, mai cu osebite de curățenie, de salubritate, de siguranță și de liniște pe ulițe prin locu-rile și edificiile publice.“

2. „De a priveghea, de a permite sau de a popri deschiderea prăvălii de scaune de măcelării, sau fabri-care de cărnuri, de a priveghea construcțiunile ce se fac pe străzile publice, etalajurile de mărfuri mobile, demolițiunea sau construcțiunea bastimentelor ce ame-nință ruina.“

3. „De a se preîngriji de toate câte privesc sigu-ranța și comoditatea trecerei pe uliți, pe cheiuri, piețe și drumuri publice, poprind de a se expune la ferestre și la porți lucruri care ar putea să vatăme prin a lor cădere; nepermițând să se arunce nimic care ar putea să lovească, să rănească, să păgubească sau să nemul-țumească pe trecători, sau care ar putea să infecte aerul prin exalațiuni vătămătoare; priveghind măturarea la care sunt îndatorați locuitorii pe dinaintea caselor lor, și stăruind pe lângă consiliurile municipale să o facă prin măturători și curățitoricu plată comună, prin grădini și piețe publice și prin acele locuri unde nu e deajuns măturarea și curățirea particularilor; având îngrijorarea de a curăți zăpezile, de a arunca nisip deasupra străzilor și a trotuarelor acoperite cu ghiață, de a sparge ghietu-rile, de a pune să se ridice noroaele și materiile murdare și vătămătoare sănătății, de a face a se deseca bălțile și a se scurge mocirlele, de a pune să se ude ulițele și pie-țele, în timpii convenabili; de a face să se observe reglementele privitoare la întocmirea conducătoarelor de ape și urloaielor, să nu se lovească cetățenii prin repede trecere a trăsurilor sau a cailor; de a nu lăsa să se poprească circulațiunea prin starea în loc sau descărcarea trăsurilor sau a lucrurilor de vânzare pe dinaintea caselor, etc.“

4. „De a face să se asigure salubritatea în comun, făcând să se observe reglementele polițienești asupra mormântărilor; punând a se îngropa cadavrele anima-lelor moarte, și de a se supraveghea gropile veteri-narei, construcțiunea, întreținerea și deșertarea privăților, făcând a se popri, a se vizita animalele bătuite de apizotie și a se omori acele care sunt lovite de ase-menea boală contagioasă sau vătămătoare trecătorilor pe ulițe; poprind de a se întocmi înăuntru orașului atelieruri, manufacturi laboratoriu sau alte clădiri care

trebuie să fie afară din cuprinsul oraşului conform legilor şi reglementelor, poprind, şi făcând a se arunca şi a se desfiinţa pâinea, carnea, legumele şi orice alte comestibilituri sau medicamente stricate, necoapte sau vătămătoare“.

5. „De a menţine buna ordine în locurile unde se face multă adunare de oameni, cum târgurile, pieţele, veselile şi jocurile publice, ceremoniile, spectacolele, cafenelele, bisericile şi alte locuri publice“.

6. „De a priveghea locurile unde se adună tolbaşii, zarafii, neguţătorii, umblătorii, comisonarii, ducătorii de sarcini (hamalii), precum asemenea şi cheiurile şi stabilimentele ce sunt pe lângă râuri pentru deosebite speculaţiuni; băile publice, şcolile de notaţiune; pe la porturi pe descărcători de produse, pe mărinari, pe trăgători, pe pescari, etc., pieţele publice unde se ţin trăsurile şi pe vizitii cărauşii, căruţaşi, surugii, etc.“.

7. „De a priveghea ca nimeni să nu strice sau să nu degrade monumentele sau edificile publice; de a face reparaţiunile, schimbările sau construcţiunile necesare la siguranţa sau salubritatea închisorilor şi a caselor de popreală, reparaţiunile şi întreţinerea cazărnilor de dorobanţi, a pompierilor, precum şi cea a maşinelor şi uneltelor trebuincioase serviciului“.

8. „De a face să se execute lucrările de construcţiune comunală, cum: pieţe, biserici, fântini, podete, apaducte, ziduri de închidere, porturi, cheiuri, adăpătoare, puţuri; să se observe taxele legale şi publicate; să se ţină regulat şi exact preţurile curgătoare ale productelor şi ale bucatelor (mercurialele), să se asigure libera circulaţiune a subsistenţilor (obiectele de hrană), conform legilor şi să se poprească mărfurile poprite“.

9. „De a asigura libertatea comerţului, precum asemenea şi încrederea publicului, priveghind fidelitatea vinderilor de bucate şi acea a greutăţilor şi a măsurilor; inspectând târgurile, porturile şi locurile de descărcare a bucatelor şi a băuturilor, şi supuind la cunoştinţa autorităţii superioare starea şi calitatea aprovizionărilor făcând a se vizita magaziile şi atelierile argintarilor şi a giuvaergiilor spre a se asigura despre marca obiectelor de aur şi argint“.

„Sunteţi însărcinat:

10. „Cu îngrijirea de a lua toate precauţiunile necesare spre a preîntâmpina incendiile, dând la vreme ordinelor cuviincioase pompierilor, întrebuihind lucrători, cerând ajutorul forţei armatei, priveghind corpul pompierilor, aşezarea şi distribuirea pompelor, a rezervoarelor de apă şi a maşinelor de tot felul ce vor fi destinate a popri răul“.

„Acestea, Domnule Prefect, sunt cele mai principale îndatoriri ce aveţi ca cap al poliţiei municipale, şi aveţi ale îndeplini cu energie şi inteligenţă, conciliind drepturile municipalităţii cu interesele ordinii; la multe din aceste măsuri de ordine şi de salubritate publică ve-ţi avea a vă consulta cu consiliile municipale, dar totdeauna să nu scăpaţi din vedere că dacă chibzuirea şi deliberarea este mai mult atribuţiunea consiliului, acţiunea este partea Dv. şi tot rezultatul şi răspunderea realizării este în sarcina Dv.“.

„Cu toate acestea oarecare interese sunt în acelaşi timp obiectul şi al poliţiei administrative generale şi al poliţiei administrative comunale; atunci măsurile ce le ve-ţi lua în interesul local al comunei, nu trebuie să fie contrare interesului general. De aceea nici odată nu trebuie să scăpaţi din vedere că administraţiunea

comunală trebuie să fie subordonată administraţiunii generale; astfel sunt subsistenţele“.

„În privinţa acestora administraţiunea este datoare: De a priveghea ca totdeauna magaziile de rezervă să fie pline, îndatorând pe fiecare locuitor de a pune contigental său de produse“.

„De a lua informaţiuni periodice după, la sub-administraţiunile locale, care este producţiunea, câte consumaţiuni se face şi cum stau preţurile cuvenite. Aceste ştiinţivă vor fi folositoare, Domnule Prefect, spre a putea, prin ajutorul consiliilor municipale ale oraşelor să faceţi a se determina preţul cişniului acolo unde nu se poate permite libertatea preţului şi a se putea evita cu modul acesta o scumpete prea mare, prin exageraţiunea preţului, sau pagubă producătorilor prin fixarea unui preţ prea mic“.

„De aceea de a cere ştiinţe periodice asupra semănăturii, a fâneţelor, a felului recoltelor, a evaluaţiunii productelor în calitate şi cantitate; a greutatei grânelor, a transformării lor în pâine, sub deosebite forme şi calităţi sau în mămăligă; asupra mişcării porturilor, asupra transporturilor şi a importanţei târgurilor“.

„Aceste ştiinţe vor servi în trebuinţa formării tabelelor statistice“.

„Astfel, Domnule Prefect, poliţia, înţeleasă în adevărata ei însemnare este partea cea mai frumoasă, este inima administraţiunii. Ea are de obiect: religiuinea, disciplina, moravurile, îndestulirea de hrană, sănătatea, siguranţa şi liniştea publică, construcţiunea şi reparaţiunea drumurilor şi a tuturor mijloacelor de comunicaţiune (voirie), ştiinţele şi artele liberale, comerţul manufacturile şi artele mecanice, organizarea şi disciplinarea servitorilor şi a lucrătorilor, mângâerea săracilor“.

„Vă rog dară să nu scăpaţi niciodată din vedere, că nu ve-ţi fi buni administratori de nu ve-ţi fi mai înainte de toate buni poliţai. Sunt încredinţat Domnule Prefect, că în urma mai multor ordine Ministeriale contrazicătoare una contra alteia şi a deosebitelor sisteme ce s'a urmat prin deasa prefacere a guvernelor după timp s'a adus confuziune în principiile administrative şi cu atât mai mare a fost răul cu cât şcolile noastre de drept, nu numără din nenorocire între D-nii Prefecţi mulţi din elevii lor.“

„Sunt încredinţat că cu toată bunăvoinţa ce aveţi de-a servi guvernul şi societatea în timpii de faţă ai renaşterii noastre, întâmpinaţi încă mari dificultăţi în practică din cauza lipsei unei condici administrative şi adesea neştiinţa conduce la arbitrar, confuzie de puteri sau apatie.“

„Municipalităţile s'au plâns adesea că Prefectul intră în atribuţiunile lor şi le impune voinţa celui mai tare; tot municipalităţile pun înainte la orice interpelaţiune a guvernului sau a comunei lipsa concursului din partea administraţiunii generale. De aceea Domnule Prefect, am crezut de a mea datorie, a întrerupe un moment preocupările împovăraţoarei sarcini puse asupra-mi ca să vă prescriu datoririile şi atribuţiunile deosebitelor feluri de poliţie cu speranţa de a le vedea puse în practică.“

„Nu vom mai reveni asupra poliţiei judecătoreşti, pentrucă v'am arătat mai sus, precum asemenea şi prin circulara mea de la 27 ale lunii lui Iulie atât importanţa ei, cât şi îndatoririile ce vă sunt însuşite în această privinţă mai cu osebite în constatarea crimelor şi delictelor. E destul numai a vă repeta şi acum că toată justiţia criminală este închisă în cercul înăsprit al do-

vederii faptelor; căci satisfacerea victimelor și repararea ordinii sociale ar fi o teorie amăgitoare, dacă pedeapsa n'ar izbi îndată după săvârșirea faptei pe adevăratul culpabil și ori de câte ori scandalul unei crime nepedepsite din cauza lipsei dovezilor turbură conștiințele cetățenilor, guvernul nu scapă din vedere că cea mai grea răspundere cade asupra poliției judecătorești. Sunt încredințat dar, că în ceea ce privește pe D-zv. și pe subalternii acelei administrațiuni, iuțea cercetărilor și constatarea fidelă și legală a tuturor amănunțelor faptelor, nu vor lăsa cea mai mică confuzie sau îndoială asupra urmelor ascunse ale culpabilului, și îmi place a crede, Domnule Prefect, că prin concursul D-v. Tribunalele și Curțile armate cu puterea legii, vor izbi mai repede și mai sigur pe făcătorii de rele.“

„Imi rămâne a vă chema, Domnule, pe tărâmul judecătoresc. O nouă situațiune vă deschide capit. IV din condica penală, atingător de abaterile polițienești. În privința acestor abateri Prefecției și Subprefecției nu sunt numai iscoditori ai faptei, dar și judecători și executori ai pedepsei. Competența D-v. în această materie este curat determinată prin art. 53 din condica de procedură penală.“

„Astfel dară, rolul D-v. de administrator vă impune datoria a priveghea de a nu se comite asemenea abateri vătămătoare folosului obștesc și de aceea intră în atribuțiunile poliției generale de a publica adesea prescripțiunile legii și pedepsele prevăzute; și a desluși a ei cuprindere, insistând mai cu osebire asupra acelor abateri cari în localitatea D-v. se repetă mai des.“

„Îndată însă ce fapte s'au făcut, trebuie să se repare răul și să se aplice pedeapsa culpabilului. Atuncea încetează atribuțiunile D-v. ca poliție administrativă și legea vă investă cu caracterul de judecător. Art. 53 mai sus citat lasă asupra prefecțiilor și subprefecțiilor fiecăruia în ocolul său toată sarcina apreciațiunii dovezilor, cea a faptelor, și le delegă puterea de a pedepsi. Cuvântul înțelegeți foarte bine; natura acestor fapte și frecvența lor cere de a nu fi supuse la greutățile și zăbăvile unei proceduri întinse.“

„Aci, Domnule Prefect sunt silit să atrag toată atențiunea D-v. Abaterile polițienești deși nu conțin o mare gravitate criminalicească sunt însă de o mare importanță și doresc ca să vă pătrundeți de însemnătatea misiunii corpului administrativ în această parte a domeniului judecătoresc. — În adevăr, abaterile polițienești sunt mai dese decât celelalte delictive și de se vor lăsa nepedepsite sau nu se vor pedepsi îndată, (ceea ce, cât pentru satisfacerea publicului este tot una) aduc o nemulțumire generală și irită sentimentul buneii ordine și al justiției cu atât mai mult cu cât plângerile la autoritatea superioară devin mai dificile. — Deci cine suferă mai mult de neorânduile polițienești sunt părțile de jos ale societății și dacă oameni cei mai stăruitori se descurajează și renunță de a reclama când văd prelungiri și forme multe; dar încă populațiunile câmpurilor și ale orașelor cum își vor lăsa ocupațiunile lor de fiecare zi, ca să piarză timpul pe la ușile administraturilor și ale subadministraturilor cu alcătuirea petițiilor cu citațiunile în judecată, cu amânările.“

„Cel puțin de ar fi sigur omul ce reclamă că va

dobândi dreptate? dar din contră o tristă experiență a dovedit adesea că capii administrațiunii necercetând înile îndată ce se face o abatere, nefăcând nici o instrucțiune lasă toată povoaara dovezilor asupra reclamanților și fiindcă asemenea fapte scâpând de sub ochii administrațiunii sunt foarte cu greu de a se dovedi, mai bine preferă omul vătămat să renunțe la orice plângere, decât să se expue la șicanele unei administrațiuni trândave și formaliste la pagubele și cheltuelile ce-i se pricinuește cu abandonarea muncii și cu plată pe la scriitori și pe la aceea care se oferă cu cunoștința formelor sau cu importanța de oameni cunoscuți în cancelariile administrative.“

„De aci provine Domnule Prefect, asigurarea impunității culpabilelor, repetiția și înmulțirea abuzurilor de fiecare zi, și o suferință generală care, o repet, atinge partea poporului cea mai fără de mijloace adică tocmai aceea care are trebuință de mai multă ocrotire.“

„Explicându-vă această însemnată parte a atribuțiunilor D-v. n'am avut alt în vedere, Domnule Prefect, decât a constata că pe cât arbitrarul în apreciațiunea dreptății reclamanților este de condamnat; pe atât iarăși și formele cele, amânările și incertitudinile sunt nedemne de o administrațiune care înțelege în ce consistă adevărată ei chemare.“

„Ca administrator sau ca judecător polițienesc, Prefectul sau subprefectul să nu uite nici un minut că principalele calități ce-i se cer sunt: statornicia priveghere spre întâmpinarea relex; energica înfrânare prin repede cercetare, judecată și pedepsirea celor abătuți, prudenta conciliare a tuturor intereselor contrarii spre menținerea și treptata ameliorare a ordinii sociale.“

„Sper Domnule Prefect, și aștept de la D-v. ca în cel mai scurt timp să-mi dați întreaga convingere că va-ți pătruns de toate cele aci prescise. Pentru toți oamenii astăzi și în special pentru subsemnatul, cea mai bună recomandațiune constă în fapte. Rămân dar, în adastarea faptelor cari au să-mi probeze dacă am fost bine înțeles. Pe lângă propria D-v. satisfacere, ve-ți avea drept răsplată a tuturor ostenețelor ce vă ve-ți da, mulțumirile administrațiilor D-v. și considerațiunea guvernului.“

Această circulară dată sub forma unui ordin instructiv, cuprinde atâtea lucruri înțelepte și necesare, încât ea trebuie cunoscută de toți; — în ea se găsesc dispozițiuni referitoare la prevenirea boalelor infecțioase, epizotii, măsuri sanitare, vânătoare, pescuit, păduri, mine, căile publice, controlul străinilor, controlul stabilimentelor publice, recrutarea tinerilor, pașpoarte, înmormântări, industrii insalubre, stațiuni balneare și climaterice, servitori, teatre, liste electorale, măsuri contra prostituției și cerșetoriei.

Dispozițiuni cari mai târziu au fost dezvoltate prin legi și regulamente speciale pentru fiecare din chestiunile de mai sus. Forma sub care este dată aceasta circulară, povețele și îndemnările pentru executarea acestor dispozițiuni atunci când țara noastră era abia la începutul încheării ei, lipsită de asemenea legi și regulamente, face cinstă nu numai autorului ei, dar și generațiilor trecute.

Gh. C. Theodor,
Directorul Prefecturii Poliției, Chișinău.

Paza de noapte

Un bun auxiliar al poliției

Intre atâtea alte calamități provocate de urmările nenorocite ale războiului, înmulțirea infracțiunilor penale ocupă un loc destul de important. Statisticile de după războiu aduc cifre de necrezut. S'au înzecit borfașii, spărgătorii, bandiții și rău făcătorii de toate soiurile. La vechile contingente de clienți ai polițiilor s'au adăugat toți cei certați cu armata, toți cei asupra cărora marele masacru al războiului a avut o nefastă influență educativă. Starea de sdruncin, de dezechilibru și nesiguranță de după războiu a avut darul să înlesnească înmulțirea ticăloșilor.

Față de această nouă situație, poliția s'a arătat neputincioasă. Personalul insuficient și rău plătit, dar mai presus de toate, necesitățile ridicate în noile provincii, față cu acest personal care acum se formează n'au stat în proporție. Era deci firesc ca poliția să nu poată răspunde în aceeași largă măsură cu înmulțirea furturilor, spargerilor și omorurilor.

Pe lângă aceasta credem, că e o concepție greșită să se lase toată paza de noapte numai în sarcina poliției. Aceasta oriunde și în orice timpuri. Fiecare cetățean este dator să vegheze deaproape asupra avutului său. Poliția trebuie să fie o cheazășie de ordine și o garanție de siguranță în rezervă.

În străinătate, în Franța spre pildă, avutul cetățenilor se păzește de către înseși cetățenii. Sunt așa numiții „*veilleurs de la nuit*“ (paznici de noapte) angajați de societăți serioase, anume constituite în acest scop, cari păzesc anumite sectoare de străzi, abonate să fie păzite. Sergenții de stradă intervin pentru ajutarea acestora, imediat ce sunt chemați. Deci paza avutului cetățenesc se face de către acești paznici pregătiți și selecționați cu îngrijire; rolul poliției începe abia din clipa în care hoțul a fost prins.

Cu chipul acesta se ușurează mult sarcina grea și complexă a poliției, iar siguranța publică se întărește. Se dă astfel străzii un îndoit control, care dă roade îndoite. Oricât de vigilentă ar fi poliția și oricâte augmentări de buget i-s'ar da, niciodată siguranța publică nu ar ajunge la perfecție, fără sprijinul permanent și activ al cetățenilor.

*

Se pare că despre acest lucru a trebuit să ne convingem și noi. Pretutindeni în orașele mari, unde hoțiile, spargerile și omorurile s'au înmulțit în chip îngrijorător, grija cetățenilor a dat naștere societăților pentru paza avutului lor. La Cernăuți, la Galați, la Brăila și la Constanța mai apoi, la București, la Oradea-Mare, la Timișoara și la Cluj, poliția este sprijinită

de oamenii de pază a societăților sau ai asociațiilor de negustori.

Este desigur un progres, capabil să pună capăt într'o largă măsură hoțiilor și spargerilor. Dar deocamdată suntem la început și trebuie să fim foarte prevăzători pentruca aceste societăți de pază să nu ajungă în loc de auxiliare ale poliției, o nouă piedecă la siguranța publică și ordinea în stradă. Alegerea oamenilor de pază, ca și organizarea acestor societăți și reglementarea funcționării lor este o grea și complicată problemă.

Aici trebuie să intervină autoritățile superioare polițienești. Societățile de pază trebuie să funcționeze după un regulament stabilit până în cele mai mici amănunte de oameni de specialitate, de polițiști cu experiență și autoritate, și aprobat de direcția polițiilor din ministerul de interne sau de direcțiunea generală a siguranței. Deasemenea recrutarea personalului de pază trebuie să se facă sub supraveghierea strictă a poliției, pentru a evita să se strecoare ca paznici oameni lipsiți de orice pregătire și aptitudine, sau indivizi certați cu cinstea și respectul avutului cetățenesc.

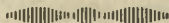
Așa cum sunt organizate actualele societăți de pază, nu prea vedem nici un ajutor de la ele. Spre exemplu s'au văzut cazuri când paznicul de noapte n'a intervenit să împiedece o hoție pentru simplul motiv, că cetățeanul căzut victimă rapacității răufăcătorilor nu era abonat. Sau, pe o anumită porțiune de pază, nu se poate admite să rămână neabonat unul sau doi locatari, alături de alți douăzeci abonați, pentrucă ar însemna o frustrare a celorlalți. Refuzul de a interveni pentru împiedecarea unui furt la cei neabonați este iarăși inadmisibil. În consecință nu trebuie să se dea autorizație de pază particulară pe o anumită porțiune, decât dacă majoritatea locatarilor consimt să se aboneze. În acest caz minoritatea trebuie obligată să plătească abonamentul, pentru a evita orice toleranță față de răufăcători.

În acelaș timp societățile de pază trebuie să fie și societăți de asigurare, despăgubind pe abonații jefuiți într'un anume sector de pază. Cu această obligație nimeni nu se poate revolta, că e silit să plătească abonamentul; bine înțeles, că abonamentul acesta trebuie să fie în proporție cu avutul încredințat spre pază.

Bine organizat și reglementat serviciul particular de pază, poliția va căpăta un bun auxiliar în greaua muncă ce îi revine. Nu ne îndoim, că rândurile noastre vor găsi, ca în totdeauna, ecou în rândurile conducătorilor noștri pricepuți.

Dr. V. POPP.

Ofensiva morală a femeii

**Rolul femeii-detectiv în țările apusului — Necesitate unei alte vieți în societate
Morală nouă, respectul femeii — Un bun dar slab început la noi
Trebuința unei acțiuni serioase**

Cu prilejul ultimului congres al femeilor elvețiene ținut la Berna, s'a hotărât să se creieze un corp special de femei-detective cari să aibă însărcinarea de a apăra femeile de pericolele vieții de toate zilele. Ideea în adevăr nu este așa de nouă. În Anglia, în Franța, în America, în Germania și în Austria funcționează deja agente ale diverselor uniuni femeiești pentru salvarea moralității publice. În Anglia în special femeile-detective sunt recunoscute oficial. Ele supraveghează în deaproape conduita femeilor și în special conduita bărbaților pe stradă. Bărbații cari sunt surprinși acostând o femeie singură pe stradă sunt numai decât conduși la poliție de femeile-detective și aspru pedepsiți. Astfel molestările femeilor lipsite de apărare au devenit o raritate pe străzile Londrei.

Deasemenea aceste brave agente ale moralității publice supraveghează cu stăruință cazurile de prostituție clandestină, cari înainte de înființarea femeii-detectiv luaseră o extensiune îngrijitoare în orașele mari ale Angliei? le descopere și le semnalează poliției, obligând-o să aplice prevederile stricte ale legii.

Ideea a fost salutară. Anglia se poate astăzi mândri cu o simțitoare îmbunătățire a moravurilor, de unde până mai dăunăzi moravurile stricate ale Albionului nu erau egalate de nici o țară din lume. Și toate acestea datorită intervenției energice a înseși femeilor engleze, cari au voit să dovedească lumii, că în cazurile de imoralitate nu femeile sunt de vină, ci bărbații, cari se folosesc fără scrupule de lipsa lor de apărare, de slăbiciunea lor înăscută. Creind un corp de auto-apărare, femeile engleze au dovedit cu prisosință ceea ce au dorit.

Hotărîrea femeilor americane este mai amplă. Creierea femeilor-detective nu are scopul mărginit profilactic, ci intră în rădăcina răului agravat de veacuri de nedreptatea socială, lărgindu-și chemarea. Instituția femeii-detective e ca alături de apărarea femeilor contra pericolelor la cari sunt expuse din partea nesațiului bărbătesc, să urmărească îndreptarea femeilor decăzute, se facă imposibilă prostituția și să stârpiască cu desăvârșire prostituția clandestină. Urmărește deasemenea să redea societății femeile convertite, să le asigure un mijloc de trai onorabil și de e posibil, un cămin legal.

Precum se vede ne aflăm în fața unei formidabile ofensive morale, cu diferite aspecte, după țara din care pornește. Cu atât mai grandioasă este această salutară mișcare, cu cât ea pornește de la femei. Roadele ei sunt incalculabile. Omenirea decimată numeri-

cește de războiu trebuie refăcută. Alte vieți trebuie să ducă mai departe civilizația ținută în loc de nebunia care a început în Iulie 1914 și nu s'a terminat încă. Sau pentru a întreprinde această operă de regenerare, trebuie înainte de toate operată o energică regenerare morală, regenerare care nu poate să vină temeinic decât de la femei, mamele de mâine ale viitoarelor generații.

Apusul dă iarăși semnalul unei noi ere de viață socială, mai bună, mai omenească. Ofensiva morală pornită din inițiativa generoasă a femeilor-mame din țările apusului, trebuie să-și găsească un viu ecou în toate părțile lumii. Ar fi timpul să ne gândim și noi la altă viață. Ar fi timpul să dovedească și femeile noastre aceea necesitate de morală și energie, pe care femeile din apus au dovedit-o cu prisosință. Pe străzile orașelor mari din România, femeile-detective ar avea un vast teren de activitate. E cu neputință, ca în aceste vremuri de libertăți de tot soiul, o femeie cinstită să poată ieși pe stradă singură fără a fi expusă obraznicelor oferte ale tuturor bărbaților. Acostajul a devenit o calauzitate și în aceeași măsură desfrâul și prostituția clandestină infectează societatea noastră.

Un bun, dar slab început s'a făcut la Oradea-Mare. Din inițiativa câtorva femei de inimă a luat naștere o asociație pentru apărarea bonelor germane. Nu înțelegem însă pentru ce trebuința apărării s'a impus numai față de bonele germane? Celelele bone nu au oare nevoie de aceeași binevoitoare protecție? Dar celelalte femei? Nu simt ele toată ofensa care li-se aruncă la fiecare pas sub complimentul cu două înțelesuri, care este totdeauna o ofertă scârboasă? Nu simt și ele nevoia apărării unei demnități, care de mult a încetat să mai fie cu adevărat o demnitate?

Am avut în Ardeal, în cursul acestui an chiar, un congres al femeilor române. S'au discutat acolo probleme de tot felul, dar n'am auzit un singur cuvânt care să strige nevoia unei ofensive morale, în felul celora, cari se dau în Anglia, în Franța, în Germania, în America, în Austria și acum în urmă, în Elveția. Și doar toate moravurile noastre o cer. Femeia-detectiv în România, femeia-detectiv serioasă, așa cum se înțelege în apus nu o simplă maimuțăreală fără fond cum suntem obișnuiți să facem, ar aduce un mare serviciu vieții noastre publice. Gândiți bine, doamnelor, la acest lucru și vă veți încredința, că avem dreptate.

Dr. D. PALADI

Nebunia vitezei și ordinea circulației

Accidentele de automobil se țin lanț. În orașele mari, ca și pe șoselele mai populate zilnic se înregistrează nenorocite victime ale nebuniei vitezei. Căci este o nebunie a vitezei, stabilită științificește, ce face șoferii noștri și de aiurea.

Deși un regulament de circulație destul de bun funcționează în toate orașele mari, unde circulația este destul de mare, cu toate acestea automobilele nu merg mai încet, șoferii nu respectă indicațiunile de viteză puse la colțurile străzilor, iar accidentele, de multe ori mortale, în loc să scadă, se înmulțesc.

Cauzele acestei stări de lucruri sunt multiple. În primul rând procedura de urmărire a vinovaților este prea greoaie, prea încurcată, iar sancțiunile sunt prea puțin energice pentru a curma răul din rădăcina. Regulamentul circulației astăzi în vigoare numai corespunde aglomerațiunilor urbane și nici mentalității actuale a șoferilor. Nerespectarea vitezei reglementare, fără provocare de accident, aproape că nu se mai pedepsește, iar când se pedepsește, amenda este așa de neînsemnată încât șoferul contravenient nu-și dă seama de toată gravitatea vinovăției sale. Șoferul criminal, de cele mai multe ori cu bună știință, găsește în lipsurile codului penal nesfârșite circumstanțe ușurătoare. Instrucția vinovaților se face cu o prea mare bunăvoință, iar pe deasupra intervențiile „mai marilor zilei” scot aproape totdeauna șoferii vinovați din cauză.

Sau, în afară de prevederile codului penal față de accidentele provocate de viteză, regulamentul de circulație trebuie să conțină sancțiuni imediate și drastice. Un cazier al șoferilor ar face minuni. În el s'ar înscrie sistematic toate antecedentele șoferilor, s'ar înregistra toate cazurile de accident provocate în orice condiții, toate constatările defavorabile făcute contra lor, precum sunt: purtarea necuviincioasă, reclamațiunile de orice soi, starea de ebrietate.

În chipul acesta s'ar ști să se pedepsească recidiva, ceea ce în regulamentul de astăzi nu se face decât întâmplător. Oamenii înclinați spre crimă sub forma viteziilor nepotolite, vor fi astfel înlăturați, înlăturându-se un evident și permanent pericol public. Amenziile trebuie mărite și aplicate cu rigoare; iar în cazurile de recidivă trebuie aplicată măsura ridicării brevetului. Starea de ebrietate nu trebuie tolerată sub nici o scuză, șoferul găsit la volan în atare stare trebuie suspendat imediat, pe un timp limitat, la prima constatare, pentru totdeauna la a doua.

Dar încă una din cauzele principale ale accidentelor de automobil este nepregătirea publicului, ca și indiferența lui față de abaterile dela regulamentul de circulație. Publicul nostru nu știe nici să se ferească, nici să reacționeze. Nu știe umbla pe stradă. Adeseori accidentele sunt provocate din vinovăția victimei, iar șoferul oricât de atent și îndemânat ar fi nu poate evita accidentul.

Regulamentele și legile n'au nicio valoare fără concursul permanent și activ al publicului. Urmând prescripțiile de ordine ale circulației, o bună parte din accidentele provocate din cauzele arătate mai sus, ar dispărea. În același timp publicul este chemat să exercite un permanent control asupra șoferilor cuprinși de nebunia vitezei. Agenții de circulație ai poliției sunt în număr limitat și fatal nu pot supraveghea în tot locul conduita șoferilor. Dar publicul, care pretutindeni,

poate opri automobilul pornit în goană nebună între intervalele nesupravegiate de agenți manifestând energic, șoferul contravenient poate fi chemat la ordine de însuși publicul din stradă și trimis imediat la poliție. În același timp, în cazurile de accident, intervenția publicului e salutară. Ea poate evita toleranța și îngăduința posibilă provocată de presiunile din afară, și constituie totodată o lecție excelentă pentru șoferul vinovat. Un ziar bucureștean mergea până la a propune violența publicului, linșajul care se practică în America pentru orice vinovăție în contra siguranței publice. Deși suntem contra violențelor de orice natură, credem că intervenția energetică a publicului împinsă chiar până la bătaia șoferului, ar da rezultate minunate. Dar pentru aceasta, firește, se cere o educație civică, pe care nu o avem.

În America, unde circulația automobilă este foarte mare și unde accidentele sunt tot așa de mari datorită aceleiași nebunii de viteză a șoferilor, autoritățile au întreprins o largă campanie pentru educarea publicului, știind cât folos poate aduce ordinei un public bine pregătit. Iată ce ne spune în această privință confratele românesc de peste ocean „America”:

„Cea mai impresionantă campanie contra accidentelor este dusă în prezent de orașul Detroit, care este numit: „Mecca automobilelor”, deoarece acolo se fac cele mai multe automobile din lume.

În fața primăriei s'a ridicat un monument alb pe care sunt scrise numele acelor cari au murit în acest an din cauza accidentelor de automobile. O listă lungă.

Apoi s'au gândit la omul care câștigă din înmormântare: antreprenorii de pompe funebre. În mijlocul șoselelor poți vedea figuri de antreprenor în mărime reală, ținând în mâni o tablă cu inscripția: „Practice Safety Always!”

Pe marginea șoselelor ce conduc în oraș sunt ridicate niște cruci albe; pe fiecare este numele vreunei victime de accident, iar sub nume, cu litere mari: „A murit în accident de automobil.”

În săptămâna trecută s'a vopsit pe șosele, literile R. U. (Ești Dumneata) în dimensiuni gigantice. Și după ce ele au atras curiozitatea trecătorilor, cari nu știau că ce intenție are orașul cu aceasta, au vopsit, după ele, cuvântul: „Careful?” (precaut).

Ziarul „Detroit News” a oferit un premiu de 2000 pentru cea mai bună soluțiune pentru prevenirea accidentelor.

Campania va dura 25 de săptămâni și se crede că publicul va fi educat ca să fie cu mult mai precaut decum este acum.

Rezultatele campaniei se și văd deja. Pe vreme ce în April au fost omorâți 30, — în această lună, dela începutul campaniei, n'a murit nici o persoană în accidente de automobil.”

Precum se vede avem destule de făcut în această chestiune și exemplele bune cari ne vin de aiurea, ar trebui urmate. Cu energie și stăruință putem înlătura permanenta amenințare ce ne aduce și insuficiența pregătirii noastre civice, și lipsurile regulamentului de circulație și nebunia de viteză a șoferilor.

Dr. G. BORDAȘ,
Consilier Ministerial.

INSEMNAȚII... PE MARGINEA FAPTELOR

Nemulțumirile funcționarilor polițieniști.

In rândurile personalului polițienesc este o vie nemulțumire. Până la aplicarea sporului după „curba Lalescu”, funcționarii polițieniști ajunseseră să nu mai fie prea distanțați cu lefurile de colegii lor de la alte instituții ale statului.

Cu agitatea ideii statului unic, preconcept de asociația generală a funcționarilor publici, se credea că în fine se va pune capăt deosebiriilor de salariu și de considerație dintre stujașii colegi de grad, dela o instituție și alta a statului.

Trecutul guvern — cel avariesc — venise chiar cu un proiect, care a făcut obiectul unui studiu public, oficialitățile colaborând cu reprezentanții funcționării. Nimeni na'r fi putut crede, că s'ar mai putea reveni asupra aplicării aceluia statut unic. Dar iată că s'a revenit chiar asupra principiului unificării însăși. Și funcționarilor internelor din serviciul poliției, sunt puși într'o inferioritate care produce, nemulțumiri serioase. Ei se consideră în curba Lalescu pur și simplu degradați.

O dreptate ce s'ar face, în interesul bunului mers și al prestigiului instituției — spun funcționarii polițieniști — ar fi următoarea. Subcomisarii să fie recrutați exclusiv din agenți de poliție cu carte și după un stagiu de cel puțin doi ani, după care, dovedind aptitudini și destoinicie, să fie supuși unui examen special, înaintea unei comisii, după care examen, reușind, să poată fi numiți subcomisari la locurile vacante în ordinea clasificării.

În astfel de condiții făcându-se numirile, subcomisarii să fie încadrați în corpul funcționăresc, ca șefi de birou principali; comisarii, să fie încadrați ca șefi de serviciu, ceea ce sunt de fapt. Agenții polițieniști să fie încadrați ca subșefi de birou.

Pentru că însă, serviciul polițienesc cere slujbașilor săi servicii, de multe ori și noaptea, și în genere peste orarul de lucru, ce la alte instituții se respectă, ei cer să li se plătească funcționarilor polițieniști ore suplimentare, pentru timpul în plus de ocupare, așa cum se plătește și la ministerul de interne, și la alte instituții.

În ori ce caz, situația în care se găsesc acum funcționarii polițieniști, produce nemulțumiri — și materiale și morale. Și ei speră să se revină spre o îndreptare a acestei situații.

Salariile și scumpetea.

Cu ultimul spor de salariu acordat funcționarilor se credea în cercurile conducătoare că s'a rezolvat problema grea a salarizării funcționarilor. Cât de greșită este această concepție se poate vedea din însăși datele oficiale pe cari le publică serviciul statistic al ministerului de industrie și comerț.

După aceste date viața s'a scumpit în România de 27 de ori față de prețurile din 1914. Salariile funcționarilor au fost însă majorate pentru funcționarii inferiori numai de 10—12 ori, și pentru funcționarii superiori abia de 4—5 ori. Ținând socoteală că multe din aceste salarii erau chiar în 1914 insuficiente pentru un traiu îndestulat, oricine își poate da seama ce tristă soartă au astăzi funcționarii când li se dă un salariu care e în deficit cu peste 60%, față de prețurile pieței.

Pentru a intra în echilibru normal actualele salarii trebuiesc prin urmare dublate; numai astfel salariații de

stat vor alcătui un corp bine pregătit și cu tragere de inimă față de obligațiunile ce le revin.

Ar mai fi o soluțiune, și singura capabilă să soluționeze problema echitabil și pentru stat și pentru funcționari. Salariile pot rămâne vechile salarii din timpurile normale, dar sporul de scumpete, revizuit din trei în trei luni, să se majoreze sau să se scadă, după cum prețurile pieței cresc sau scad. Aceasta se face în industrie, după statistica pe care o ține ministerul muncii. De ce nu ar face-o și statul? Majorările și sporurile deacum n'au nici un rost; ele nu pot decât să agraveze o rea stare de lucruri.

Însușindu-și procedeul de salarizare din industrie, statul ar putea să majoreze în aceeași proporție sursele sale de venit. Negustorul care vinde marfa de 27 de ori mai scump astăzi, plătește oare de 27 de ori impozitul care-l plătește în 1914?.. Acelaș negustor vinde marfa de 27 de ori mai scump, dar pe petiția adresată oficialităților pune un timbru care este de 3 ori și ceva mai scump ca în 1914 (0.30 b. față de un leu astăzi). Cu o bună chibzuială statul și-ar echilibra încetul cu încetul și cheltuelile și veniturile, fără a cere neconținut numai sacrificiul funcționarilor istoviți de nevoi.

În politica financiară a echilibrului stă soluționarea problemei salarizării, și nu în inutile sacrificii din partea unora, spre folosul celor ce plătesc un leu pe timbru fiscal când s'a scumpit viața de 27 de ori.

Asanarea moravurilor polițieniști.

Un început.

În luna trecută în fața autorităților superioare polițieniști din Oradea-Mare se prezentă un caz, care prin gravitatea lui, iese din comun.

Comisarul punctului de frontieră dela Episcopia Bihorului, Dimitrie Apan, folosindu-se de autoritatea ce i-o împrumută gradul său, a arestat o nevinovată fată de 16 ani, care voia să treacă în Ungaria, sub cuvânt că nu are actele în regulă. Procedarea era evident ilegală, dar Apan își avea planurile lui, și cu toate intervențiile colegilor săi și ale fetei, arestata a intrat în arestul comisariatului. Seara Apan a ridicat-o cu forța de-acolo, a dus-o acasă la el și a violat-o. Scăpând din ghiarele bestialului funcționar fata s'a prezentat unui medic, care a stabilit violul, și cu certificatul medical obținut a făcut plângere prefectului de poliție și parchetului.

Ancheta ordonată în grabă a stabilit complectă vinovăție a funcționarului Apan. În consecință, prefectura de poliție din Oradea-Mare, pentru a da un exemplu viu celor ce în viitor vor fi tentați să abuzeze de autoritatea gradului lor, a procedat imediat la degradarea comisariatului Apan, în fața întregului personal polițienesc, după care a fost înaintat parchetului pentru abuz de autoritate și viol.

Sanctiunea dată fetei nedemnului comisar Apan, dovedește că la conducerea polițiilor noastre s'a încetățenit un spirit de civilizație care ne va face cinste. Rigoarea pedepsei va fi un bun exemplu pentru acei ce nu au înțeles încă rolul ce le revine din clipa când îmbracă haina de polițist. Abuzul de autoritate poate avea oriunde un sens; în poliție nu poate avea niciunul, tocmai pentru că poliția este păstrătoarea supremă a autorității publice.

Inregistrând faptul petrecut la Oradea-Mare, nădăduim că va fi imitat pretutindeni în țară. Căci din nefericire în poliție avem încă multe de îndreptat, până să ajungem la perfecția pe care o dorim cu toții.

Deocamdată s'a făcut un bun început pentru asanarea moravurilor noastre polițienești.

Stărpirea tuturor jocurilor de noroc, la orașe și la sate

Ne-am ocupat în numărul nostru trecut de plaga jocurilor de noroc. Oameni lipsiți de orice căpătăi, deprinși să trăiască în lux și lenevie, înarmându-se cu o autorizație, cine știe prin ce mijloace obținută, speculează fără milă credulitatea câtorva naivi, cari cred în posibilitățile norocului. Aceste tripouri sunt adevărate spelunci de bandiți, de unde cetățeanul naiv nu iese decât golit la pungă, pentru simplul motiv că niciodată și nicăiri jocul de noroc nu este cinstit.

Se pare că stăruințele celor ce luptă contra acestei plăgi, la cari nu facem onoarea de a le fi adăogat și pe ale noastre, guvernul a luat, deși cam târziu, o măsură hotărâtă. Toate jocurile de noroc sunt interzise, iar autorizațiile de tripouri date anterior ordinului de azi, se anulează.

Iată ordonanța Nr. 55.845 din 5 Iulie cor., prin care se aduce la cunoștința organelor administrative această salutară dispoziție:

Domnule Prefect!

Suntem informați că în unele județe se practică jocuri de bulă, rulete și alte jocuri de noroc, atrăgând în cursă pe naivi, spoliindu-i de sume mari de bani. Față de cele ce preced, avem onoare a Vă face cunoscut că asemenea jocuri sunt interzise de lege și, ca atare, urmează să le opriți cu desăvârșire, iar orice autorizare sau încuviințare anterioară prezentului ordin o veți considera de nulă și neavenită, întrucât sub nici un motiv nu se va mai putea aproba astfel de jocuri. p. Ministru: R. Franasovici.

Mai mult, se anunță că guvernul pregătește o lege specială pentru interzicerea jocurilor de noroc, lege care se va discuta în viitoarea sesiune parlamentară. Cu aceasta credem că se va pune capăt unei condamnabile stări de lucruri.

Avem însă de făcut o observație, mai cu seamă acum când se pregătește o lege specială pentru interzicerea jocurilor de noroc. Nu numai jocurile de cărți și jocurile de bulă sau ruleta sunt jocuri de noroc, ci și toate acele jocuri cari se practică la târguri și bălciuri, jocul cu inelușe, împușcarea numărului pe un disc care se învârte, soț sau fără soț, și alte coțcării ordinare cu cari se înșeală bunacredința țaranului neștiutor. Toate jocurile acestea de înșelăciune mizerabilă trebuiesc stărpite prin legea care se pregătește.

De asemenea trebuie să se deschidă un capitol special pentru tripourile clandestine, unde corupția întrece orice imaginație și unde înșelăciunea nu cunoaște margini. Jocurile așazise distractive din cafenele, la rândul lor trebuiesc desființate de asemenea, pentru că niciodată nu se va ajunge să se exercite un control suficient asupra lor.

Pentru stărpirea totală a jocurilor de noroc trebuie să se creeze agenți speciali, bine plătiți, și cu puteri depline de acțiune în cadrele legii. Opera care se pregătește, dacă se întocmește cu temei, poate da roade grandioase; altfel rămâne o simplă maimuțareală îmbrăcată cu haina riguroasă a legii.

Combaterea cerșetoriei deghizate.

În numărul trecut ne-am ocupat despre rolul poliției la combaterea cerșetoriei și a vagabondajului. Între timp ni se anunță că legea pentru înfrânarea cerșetoriei și a vagabondajului din 1 Septembrie 1921 se va estinde pretutindeni în Ardeal. Imediat ce vom avea date complete asupra acestei chestiuni ne vom ocupa mai pe larg de ea.

Deocamdată trebuie să revenim numai asupra unei lature a acestei vaste și complicate chestiuni. E vorba despre cerșetoria deghizată pe care nici legile în vigoare, și nici legea din 1 Septembrie 1921, nu o prevăd.

Asfel asistăm neconținut la spectacolul degradant al acestei forme de cerșetorie. Bătrâni, oameni în toată puterea, femei sau copii, cutreeră străzile și localurile publice oferind un lucru de nimic, pentru a nu întinde mâna goală spre cerșire. Se oferă triste flori veștejite, culese de cine știe unde, se oferă murdare cărți postale oribil ilustrate, se oferă cutii cu chibrituri. Dar mai presus de toate se cerșește deghizat.

Legea neprevăzând această formă de cerșetorie, desigur că lipsesc și sancțiunile. Dar poliția are puțința să stârpească, cu autoritatea ce îi revine, această plagă care stârnește silă și desgust. Printr'o ordonanță polițienească s'ar putea stărpi cerșetoria deghizată cu flori ofilite, cărți postale pline de microbi și cutii cu chibrituri.

În ceea ce privește chibriturile poliția specială a monopolurilor ar trebui să intervină de urgență. Vânzarea chibritelor în afară de debitele speciale de desfacere este o derogare dela legea monopolurilor, și se pedepsește.

Dar mai există o formă de cerșetorie deghizată. Cerșetorii sunt și solicitatorii cu liste de subscripție pentru ajutorarea cineștie cărui presupus nenorocit, pentru susținerea cineștie căror orfani imaginați.

Toate aceste forme de cerșetorie trebuiesc înfrânate cu toată rigoarea. Ea prezintă, din punct de vedere moral și social, incontestabile urmări dezastruoase. Copii cari vând flori, cărți postale, chibrituri sau se oferă în chirie ca orfani listelor de subscripție, se învață de mici cu viața de câștig ușor, de lenevie, și vor deveni clienții de mâne ai polițiilor și parchetelor. Bărbații și femeile cari se dedau la această ocupație, oameni de treabă nu pot fi. De aceea credem că poliția trebuie să intervină cu energie pentru înfrânarea cerșetoriei deghizate.

Poliția indigenă în Germania ocupată.

Cu toate greutatea pe cari le întâmpină francezii în Ruhr, cu toată obstrucția guvernului german și a populației, armata de ocupație a isbutit într'un timp relativ repede să organizeze o poliție de indigeni, alături de poliția militară. Opera realizată în acest sens este desigur un mare succes pentru poliția franceză, și un exemplu de pricepere și energie pentru alții.

După o muncă neobosită astăzi organizația poliției municipale în teritoriile ocupate ale Germaniei este pe deplin terminată. Pretutindeni noii polițișii indigeni și-au ocupat posturile și lucrează. Aproape toți au primit noua uniformă, asemănătoare uniformei polițienești din Franța, și o poartă cu energie. Poliția municipală stă sub ordinele și prescripțiunile comandamentului francez, și a făcut până acum în dese rânduri dovada că nutrește cele mai bune intențiuni de colaborare sinceră cu autoritățile de ocupație.

Astfel poliția din Gelsenkirchen a arestat de curând pe un individ care stricase peste noapte geamurile unui magazin francez de propagandă. Individul a fost înaintat autorităților de ocupație, unde și-a mărturisit pe de-a întregul fapta, confirmând raportul poliției municipale.

În același timp poliția municipală furnizează în fiecare zi amănunte asupra diverselor incidente locale. Datorită acestei activități siguranța publică a fost mult restabilită. Obstrucționistii, ca și derbedeii, cari sub cuvânt că fac obstrucție, puteau jefui în toată regula, s'au împușinat în mod simțitor. Rar sunt cazurile când se mai descopere câte un delicvent la ordonanțele armatei de ocupație, iar populația care nu prea avea simpatie pentru această armată, chiar când o apără, binecuvântează poliția indigenă municipală.

Franța a înțeles toată importanța unei bune poliții alcătuită de indigeni și pusă numai sub ordinele comandamentului militar. Cu acest inteligent procedeu a isbutit să înlăture animozitățile firești ale populației și a putut restabili ordinea.

Franța, care a dat cu acest prilej un admirabil exemplu de înțelepciune și tact, a câștigat mult.

Oficinile de avorturi provocate.

De câțiva timp numărul avorturilor provocate la orașe, s'a înmulțit. Majoritatea moașelor, ba chiar și o parte din doctorii în medicină, fără nici o teamă de consecințe, au deschis un război nemilos împotriva naturii.

În toate orașele din țară, o legiune de moașe și medici avortori exercită pe o scară întinsă și sub nasul autorităților, asemenea manevre, pe cât de criminale, pe atât de lucrative.

În toate țările și în toate timpurile s'au pedepsit cu rigoare această crimă.

În registrele prizonierilor Bastiliei, publicate de Funck-Brentano în 1903, nu se dau preciziuni asupra oficinilor de avorturi, care existau în Paris sub fostul regim. Autoritățile din Paris din acea epocă alarmate de numărul extraordinar al avorturilor provocate, în aceste oficine, a luat măsuri severe.

În 1682 o moașă faimoasă, d-na Bouffé, a fost judecată de Camera Arsenalului și condamnată la moarte. Ea a fost executată prin spânzurare. În 1887 o pretinsă contesă de Roussy acuzată că a provocat numeroase avorturi, a fost condamnată la mai mulți ani de închisoare. Corpul medical a suferit și el ultragii. Numeroși medici-avortori au fost condamnați și alții cari au scăpat de închisoare n'au mai putut exercita medicina.

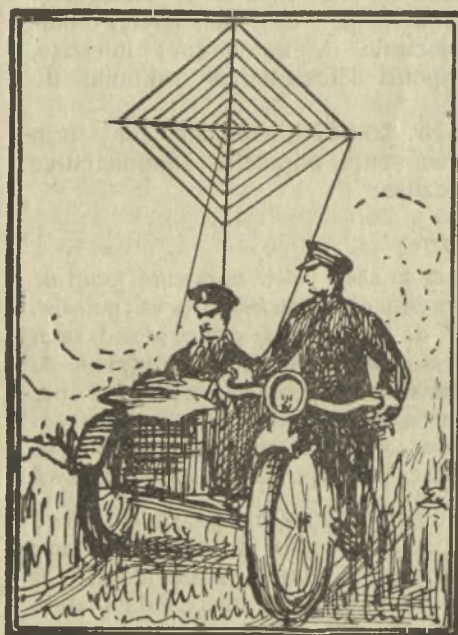
A sosit momentul ca și autoritățile noastre să culeagă informațiile necesare asupra existenței acestor numeroase oficine de avorturi și să le stârpească, iar provocatorii de avorturi să fie dați judecății.

Toleranța împinsă prea departe în această materie, conduce la dezorganizarea familiei și a societății.

Știința în serviciul poliției

Pretutindeni aproape pe glob unde există viață civilizată știința a ajuns ce! mai eficace auxiliar al poliției. Nicăiri nu se mai face poliție fără o temeinică pregătire științifică. Pe lângă universitatea din Lausanne (Elveția) există chiar o facultate pentru poliție, unde se fac cursuri speciale juridico-științifice, pregătindu-se lumații conducători de poliții și școli polițienești.

Poliția în țările civilizate merge mână în mână cu știința. Cele mai noi invențiuni științifice sunt astfel imediat puse în serviciul poliției. Spre exemplu ultima invențiune mai însemnată a și fost utilizată de poliția țărilor din apus. În America, în Anglia, în Franța și în Germania automobile și motociclete cu ataș au fost prevăzute cu aparate de telefonie fără fir. Experiențele făcute acum câțeva vreme au dat rezultate admirabile.

Motocicletă cu ataș, prevăzută cu un post receptor și un cadru de telefonie fără fir, făcând experiențe sub conducerea a doi polițiști englezi

Astăzi aproape toate automobilele și motocicletele polițienești din țările amintite, întrebuințate la urmărirea răufăcătorilor, sunt prevăzute cu posturi de telefonie fără fir, așa că agenții pot comunica neconținut cu centrul și cu colegii lor plecați în urmărire pe alte căi. Avantajele acestei noi înlesniri științifice sunt imense. Răufăcătorii urmăriți de poliție, oricâtă

îndemânare ar întrebuița, nu pot scăpa. Poliția e neconținut pe urmele lor, comunicările telefonice între agenți încheagă acțiunea de urmărire, îi dă un caracter unitar către o unică țintă: descoperirea urmărilor. În același timp în caz de primejdie, când răufăcătorii atacă o secție de urmărire sau îi întinde o cursă, pe care nu au putut-o evita, telefonica fără fir cere imediat de la centru ajutoarele necesare și semnalizează celorlalți agenți lista noilor cercetări.

În acest chip nici un client al poliției nu scapă fără a-și lua pedeapsa cuvenită, iar armata răufăcătorilor scade din zi în zi.

Desigur și organizația acestor poliții este pusă pe alte baze ca la noi, iar funcționarii lor până la cel din urmă sunt titrați de o rară inteligență și pricepere.

Ar fi însă de dorit să putem avea și noi asemenea auxiliare.

Câinele în serviciul poliției

Voind a scrie despre câine, involuntar îmi amintesc cuvintele marelui filozof Schoppenhauer, pe care cercetându-l o persoană marcantă și crezând că-l distinge i-a zis: „Bună ziua prietine“.

Te înșeli i-a] răspuns scurt filozoful, — am un singur prieten, care e acesta — și a arătat câinele, care era culcat la picioarele lui.

Se poate, că Schoppenhauer a avut perfectă dreptate, deoarece dintre prietenii mulți, acest animal credincios și inteligent e cel mai bun prieten.

Din cele mai vechi timpuri, găsim câinele ca un tovarăș nedespărțit al omului.

La Egipteni pe monumentele ridicate domnitorilor cu circa 3500 ani înainte de Christos, se găsesc deja desemne a diferite soiuri de câini.

La Perși, găsim în cartea sfântă numită „Avesta“ despre câine, unde arată, că nu are voie nimeni să trateze rău pe câinii folositori.

Grecii cu 1000 ani înainte de Christos vorbesc despre câine, pe care-l folosesc ca însoțitor, păzitor, la vânat, ba chiar și la războaiele ce le aveau.

Romanii la fel a cunoscut câinele.

Columb a găsit câine în America la descoperirea ei, etc. etc.

Dacă după acestea, privim lumea civilizată de azi, vedem că avem o mulțime de soiuri de câini, din care ce e drept, o parte foarte mică — nu dau nici un folos, dar partea cea mai mare aduc foloase indispensabile omului.

Nu are omul, animal mai credincios, mai cu atragere, mai de încredere, mai fără pretenție, mai curajos, mai cu răbdare și mai modest ca câinele.

S'ar putea scrie volume întregi despre bunele însușiri ale câinelui, prin care a devenit azi simbolul credinței, lucru de care e demn.

Având câinele atâtea calități bune, omul din cele mai vechi timpuri s'a folosit de el dezvoltându-i aceste calități prin dresarea lui la diferite servicii, l'a folosit și-l folosește și azi la vânat, ca păzitor de turme, și de casă, iar în războiul mondial s'a folosit pentru a transporta muniții în prima linie de foc, etc.

Deci câinele, care se poate dresa ușor, a devenit un factor important, în viața omului, executând unele servicii, pentru care a fost dresat cu o conștiințiozitate extraordinară.

Pentru aceste calități și fiindcă câinele are și simțul mirosului foarte dezvoltat, s'au gândit unii la folosirea lui în serviciul poliției, lucru ce a succes în toate țările, unde sau făcut probe, dând rezultate foarte frumoase.

Germania e cea mai înaintată pe acest teren.

În Germania, aproape fiecare poliție și post de jandarmi are câine, cu care face urmăriri și descoperiri importante.

Exemplu: Aproape de orașul Braunschweig (Germania) la un conac, într'o bună dimineață au găsit pe servitorul A. omorât. Cercetările făcute nu au dus la rezultat. Atunci s'a adus un câine de poliție, care după ce a mirosit cadavrul, și i-s'a dat drumul s'a repezit la servitorul B. Poliția făcând o nouă probă ascunzând pe servitorul B. printre ceilalți servitori, câinele plecând după miros, a dat din nou de același servitor, care în urma acestei probe și-a recunoscut fapta.

Alt exemplu: Tot în orașul Braunschweig a dispărut o femeie care suferea, de o boală incurabilă, ce o chinuia grozav.

Membrii familiei se gândeau la sinucidere și au înștiințat cazul poliției.

Cercetarea s'a încredințat unui polițist secundat de un câine. Polițistul făcând câinele să miroase hainele femeii dispărute i-a dat drumul.

Câinele plecat pe urmă, adică miros, nu s'a oprit decât la marginea unui râu, unde a început să latre.

Era evident, deci că femeia a dispărut în râu. După minuțioase cercetări cadavrul femeii a fost găsit cu ceva mai jos dela locul de unde au lătrat câinele.

Deci și numai din aceste două exemple se poate vedea importanța câinelui în serviciul poliției.

La noi în țară nu s'a încercat acest lucru decât rar pe unde și unde.

Dorind ca să dau ofițerilor de poliție instrucțiuni asupra modului cum se dresază un câine ca să poată fi de folos poliției, în cele ce voi scrie mă voi folosi de broșurile lui Most Konrad ofițer de poliție din Germania, Teodor Ratter căpitan de jandarmi (Austria), Non B. Laslea, căpitan de vânători (Austria), etc.

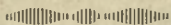
Voi descrie pe scurt cultivarea, creșterea, nutrirea, îngrijirea, boalele și obiceiurile câinelui.

Tratând întâi despre alegerea câinelui pentru dresare voi trece la dresarea propriu zisă.

LOCOT. MOGA.

Galeria spărgătorilor de rasă

„Regele hoților“ Jelinek Bela

Jelinek Bela și-a câștigat cu „reale merite“ supranumele pe care îl are în lumea pungășilor. „Regele hoților“ are un trecut plin de „glorie“. În 1921 prins și condamnat pentru furt prin efracție de către tribunalul din Budapesta la zece ani de închisoare, Jelinek evadează după puțin timp din arest și trece în România însoțit de un frate al lui, Arpad Jelinek.

Venit în țară se stabilește la Cluj și operează în Ardeal mai multe furturi, fără a fi prins. În acest timp prepară și spargerea de la bijutieria Fenyő din Cluj. De meserie inginer mecanic, om inteligent, îndrăzneț și precum se vede, cult, Jelinek, a făcut o scurtă vizită în magazinul d-lui Fenyő pentru a-și da seama de topografia localului, s'a introdus în pivniță și de aci a spart drept în magazin, devalizându-l de toate obiectele de preț câte li-a putut lua în valoare cam de jumătate de milion.

Cu acestea a plecat la București și le-a vândut unui bijutier din Strada Sfinții Apostoli, văr cu ginerele d-lui Fenyő.

Rămas neprins Jelinek a operat în acelaș mod o spargere la bijutierul Hirschfeld din Brașov. De rândul acesta însă, poliția de siguranță, care se afla pe urmele lui, îl descopere la Halmei, tocmai când voia să treacă cu fratele său în Ungaria. Înșelat de ceață „Regele hoților“, în loc să nimeriască pe pământul „Coroanei Sft. Ștefan“ a dat în baioneta unui grănicer român. Arpad însă a trecut cu o parte de bijuteriile furate de la Hirschfeld. Percheziționat, s'a găsit asupra lui într'un pachet legat în spate sub cămașă, bijuterii în valoare de 300.000 lei. Agenții cari îl urmăreau l'au adus la Cluj, predându-l parchetului.

E de notat aici un amănunt prețios pentru a ne face o icoană precisă despre caracterul acestui hoț.

Un agent se pregătea să-l lege, spre mai multă siguranță că nu va fugi de sub escortă.

— Nu te osteni, frate, îi spuse atunci „Regele hoților“ cu multă demnitate. „Pe onoarea mea de hoț“ că nu voi fugi. Merg la Cluj căci sunt sigur că peste o lună nu voi mai fi acolo.

Nu l'au legat și nici n'a fugit. „Regele hoților“ s'a ținut de cuvânt până la sfârșit... și peste o lună a dispărut și din arestul parchetului Cluj.

După câțva timp, acelaș agent care îl adusese de la Halmei, îl vede în gară la Teiuș și i se adresează:

— Servus Bela! Ce faci?

— Servus scumpule. Bine! Hai acasă. Că știu și așa că numai pentru mine ei venit.

Și au plecat împreună la Cluj unde a stat patru luni în arestul parchetului, după aceea s'a răsgândit și într'o bună zi s'a făcut din nou nevăzut multă vreme.

Acum în vară a revenit la Cluj și s'a dus la „strand“ să facă baie, tocmai când era lume mai multă. Un agent recunoscându-l, l'a invitat să poftescă la siguranță. Jelinek avea pe semne nevoe de acte, căci după câteva ore a dispărut din arestul siguranței după ce a avut grijă să-și ia actele cari le avea acolo, odată

cu alte acte și niște bani ai agentului care îl arestase la strand.

După această nostimă și îndrăzneată arestare a operat spargerea de la Banca „Mercur“ din Gherla, de unde a furat aproape 500.000 lei, lăsând cartea de vizită în loc. Peste câteva zile făcând un chef grozav la *Câmpia Turzei*, la cure s'a băut toată șampania câtă se găsea în localitate și s'a cheltuit 60 de mii de lei în două zile, Jelinek fiind înarmat cu o legitimație de mare proprietar în Abrud, a dispărut fără urme.

Desigur însă că va apare iarăși după cine știe ce ispravă. Acestui suveran al hoților nu îi rezistă nici o închisoare și merge la parchet parcă s'ar duce la nuntă. Nu e de mirare deci că este așa de cutezător.

Galeria pungășilor noștri

Spărgătorul dela drogheria „Emke“

Acum câțeva vreme a avut loc la drogheria „Emke“ din Cluj o spargere destul de îndrăzneată. Poliția de siguranță, chemată la fața locului, a recunoscut imediat „opera“ unui cunoscut client al poliției, Andrei Percel, autorul mai multor spargerii și furturi.

Faptele s'au petrecut în chipul următor. De felul lui din comuna Săn-Craiu, jud. Cojocna, Andrei Percel, posedă un carnet de servitor, cu care în ziua de 15 August a intrat în serviciul drogheriei „Emke“. Peste 10 zile a ieșit din serviciu și a plecat la Rodna-Veche, unde a stat puțin ca lucrător la o cherestea. Aici s'a întovărășit cu alți trei pungăși — cari astăzi sunt prinși și înaintați parchetului. Cu aceștia a venit în Cluj, hotărât să dea lovitura, pe care o calculase din vreme.

Andrei Percel, autorul spargerii dela drogheria Emke și a altor furturi și spargerii.

În Cluj a sosit într-o Joi. Vineri a intrat în serviciu la cinema „Apolo“. Sâmbătă spre seară s'a dus la drogheria „Emke“ ca spre a face o vizită. Niște servitori tocmai băgau în pivniță câteva lăzi cu marfă. Percel a așteptat un moment potrivit și s'a ascuns într'un ungher retras al pivniței, unde a fost încluiat peste noapte. Duminecă dimineață a spart din pivniță în prăvălie, a intrat înăuntru, a luat cheile dela cassa de bani dintr'un cui unde știa că stau de obicei și a furat suma de 120.000 lei, iar din teighea 3600 lei.

Pe aceeași cale a reîntrat în pivniță, unde a stat până seara. Când s'a înopțat, fiindcă nu putea forța ușa pivniței, care era de fier, a spart sub ea și a ieșit pe gaură.

Imediat după aceasta s'a dus la cinema „Apolo“ și a cerut să i-se dea cartea de servitor căci trebuie să plece acasă fiindcă a primit știre că maică-sa e pe moarte. Luându-și cartea s'a dus în str. Traian, unde a dormit, iar a doua zi a plecat la București.

Agenții poliției au fost neconținut pe urmele spărgătorului. În București i-s'a pierdut urma, agenții poliției noastre neputând continua urmărirea din lipsă de fonduri pentru așa ceva.

Astfel se face că Andrei Percel, un periculos spărgător, e și astăzi liber, pe când complicitii lui își așteaptă judecata în arestul parchetului.

Sergentul mamoș

Multiplele îndatoriri ale sergenților de stradă

Un bun polițist trebuie să știe de toate. Agentul de urmărire, ca și sergentul de stradă întâmpină atâtea greutăți în calea lui, încât fără o largă putere de inițiativă, fără o îndemănare nemăsurată și fără o temeinică inițiere în toate problemele largi ale vieții practice în societate, niciodată nu va putea să răspundă cu succes tuturor împrejurărilor în cari îl pune nobila sa misiune. Polițistul se găsește adeseori în situații, din cari un om lipsit de pregătire nu ar ști cum să iasă. La urmărirea răufăcătorilor este expus la tot pasul să cadă în cursa ce aceștia i-o întind cu multă pricepere. Mijloacele moderne sunt atât de rafinate, încât e cu neputință ca polițistul să poată prevedea intențiunile celor pe cari îi urmărește. Măiestria nu stă, prin urmare, să nu cadă în cursă, ci în repeziciunța cu care știe să iasă din ele pentru a continua urmărirea. În cazul acesta succesul este sigur. Răufăcătorii asigurați de faptul că au înșelat poliția, nu se mai feresc cu atâta grijă, și cad singuri în propria lor cursă.

Gardistul... mamoș.

Deasemenea sergentul de stradă e chemat să răspundă nenumăratelor și variatelor nevoi publice. Clișeul de mai jos ne arată un sergent de stradă din Berlin, pus să urmărească paza ordinii într'una din marile grădini publice ale capitalei germane, ajutând unei femei să nască. Atras de gemetele cari veneau dintr'un boschet, dă peste o femeie cuprinsă de durerile nașterii. Timpul era prețios. Nu era vreme de pierdut cu alergarea la cel mai apropiat post telefonic pentru a chema vre-un medic, și nici nu era destul timp să-l aștepte. Încrăzător în priceperea lui la toate, își suflecă mânicele și abia are timp să primească în mâinile lui ospitaliere copilul nou născut. Cu briceagul trecut prin flacăra unui chibrit desăvârșește opera naturei, iar copilul înfășurat în haina de lână a mamei sale ia loc la sânul leuzei până va veni salvarea să o transporte la clinică.

Astfel gardistul de care ne ocupăm a știut să dovedească prin actul său de inițiativă nemărginită utilitate a poliției.

Recunoaștem în același timp că viața practică oferă atâtea aspecte variate, încât oricâtă pregătire ar avea sergentul de stradă, nu le poate cuprinde pe toate. Dar aici intervine buna pricepere a conducătorilor, cari sunt datori să împartă însărcinările după aptitudinile dovedite de fiecare agent de poliție în parte.

ACTUALITATEA IN CARICATURĂ

Dificultăți polițienești

La Banca „Mercur” din Gherla un individ spargând casa de bani a furat o jumătate milion și și-a lăsat cartea de vizită. Ziarele

GARDISTUL : Cartea de vizită a hoțului am găsit-o, dar pe el, cum dracu o să-l gășesc, dacă n'are însemnat pe ea nici strada, nici numărul... (Presă)

Apașii in Capitală

COMISARUL : La codru, nu aici, pungașule!!
APAȘUL : La codru nu e bine, dom'le comisar, în București suntem mai siguri... (Adevărul)

Asasinatele

Trei deținuți cari au încercat să fugă, au fost împușcați la Brăila.

— De ce-ți pui singur lanțuri la picioare ?
— Ca să nu zică c'am vrut să fug... (Adevărul)

Iar apașii...

APAȘII ! Dormi, dormi camarade, nu te deranja. Las că te chemăm noi când om avea nevoie de tine. (Aurora)

FABRICILE DE POSTAV,
TESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAJE
DIN BRAȘOV

WILHELM SCHERG
& CIE

**Prima Fabrică de Sticlărie cu
gaz Metan S. A.**
Mediaș

Furnizează geamuri de prima calitate în toate
dimensiunile și orice grosime.

„Transilvania“

Soc. An. pe acțiuni pentru industria lemnului și
comerțul cu lemne

Brașov

Uzinele de modelat și emailat
„Westen“

Singura fabrică de olărie
smălțuită din țară

Mediaș

Gustav Nussbächer

**fabrică
de salam**

Vânzare de Slănină Engros și Cărnărie

S i b i u

„Mărășești“

Soc. Anonimă Română pentru Industriei Chimice

Sediul social: București. Fabrica: Brașov.

Furnizează pe prețurile cele mai reduse: Clei pentru tâmplari și
fabrici de mobile etc. Acid sulfuric pentru orice întrebuințări tec-
nice și industriale. Sulfat de cupru (piatră vântată), sulfat de fer
(calatcan), Roș, Venețian, Minium de fer, Hiper Fosfat.
Ingrășăminte chimice pentru pământ.

„Hangya“

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
Aiud

Kootz și Brașoveanu

Prima fabrică de piele din Sibiu

Se găsește în permanență:

Talpă, talpă pentru opinci

SIBIU

BRĂȘOV
D I P L . - I N G I N I E R
R. GOLDSCHMIDT
M Ü H L E N B A N A N S T A L T
BRĂȘOV

Magazin de articlii
fotografici, vânat și sport
Berlin-Schöneberg, București Splaiul
Kogălniceanu 35., Wien III.

HUBERTUS

Alba-Iulia

Articole fotografice atât pentru specialiști cât
și pentru amatori. Depozit de articlii de
Football și Tennis. Cartușe pentru
vânat, ascensorii și orice alt
echipament. Reprezentanții
unici ai mașinelor de
cinematograf
A. E. G.

FONDAT 1830. BRAȘOV
TELEGRAME: ARONSOHN BRAȘOV
TELEFON No. 7.

VĂMURI, IMAGAZINĂRI, ASIGURĂRI
SERVICIUL DE CAMIONAJ
C. F. R.

Departamentul mașinelor

al Reuniunii agricole s. ardelene
Sibiu

Birou și Magazin : Str. Sării 22. Magazine și
rezervoriuri p. ulei : Antrepozite pe lângă gară.

Sucursale : Sighișoara, str. Baier 47. Cluj,
Str. Regina Maria 11. Mediaș, Piața Cazarmei.

**Cel mai mare și cel mai bine sortat
magazin în :**

Oleiuri de uns
Oleiuri de cilindre
Articole de cauciuc
Articole de oțal Poldi
Firnīs (Lustru) și ulei de rapiță
Articole tehnice
Curele engleze de transmisiune
Mașini agricole
Unelte agricole
Articole pentru agricultură

Fabrici, industriași, comercianți, meseriași,
proprietari de pământ, agricultori etc. pot aco-
peri aci trebuințele lor în modul cel mai con-
venabil. — Rugăm avizita în orice caz depo-
zitul nostru ! Magazinul nostru este în această
branșă un lucru demn de-a fi văzut ! ☺☺

Friedric Czell & Fii Grupa Carol Czell

Sediul Central : Brașov, str. Principele Carol 17
Telefon : 72.

Depozit General : Brașov, Str. Lungă Nr. 97.
Telefon 38.

Sucursale : Brașov, Sighișoara, Mediaș,
Agnita, Făgăraș, Sărcaia. M.-Ciuc,
Târgul-Săcuiesc și Câmpina.

Povarna Centrala : Făgăraș.

Comerț de vinuri engros : Mediaș.

Fabrici de bere :

**Brașov, Dârste, M.-Ciuc,
Târgul-Săcuiesc.**

Licheruri, rom și Coniac

Vinuri asortate, excelente, naturale de Târnava
precum și vinuri de masă. Cea mai
renumită bere „Bere-Czell“
de găsit pretutindeni.

**Fabrica
de Celuloza
Brașoveană
S. A.**

Furnizează Celuloză pentru fabricarea hârtiei în toată
România și carton pentru fabricarea cartonului gudronat

Zărnești

„AGRICOLA“

Soc. Anonimă de Asigurări Generale din
București

Direcțiunea Regională pentru
Transilvania, Banat, Maramureș și
Crișana

CLUJ

Strada Nicolae Iorga 11.

Contractează pe lângă cele mai favorabile prime
și condițiuni tot felul de asigurări de viață,
incendiu, accident, furt și spargere.

„Amylon“

Societate Anonimă
pentru Industrializarea Cartofilor
Sibiu

Fabrică de scrobeală,
și dextrină pură din cartofi. Fabrică
de glucosă (sirop).

„Archimedes“

Fabrică de Balanțe și Mașini Turnătorie
de Fier și Metal S. A. Română

CLUJ

Strada General Poetaș Nr. 19—21.

Gyárt és javít: Hidmérlegeket (vagon, sta-
bil, félstabil és szállítható), tizedmérlegeket,
tolósúlyel és fokozattal (személmérlegeket is),
asztali (egyensúly) mérlegeket, gyermekmérle-
geket. Minden másfajta mérleget (daru, marha,
egyenkaru, hentes, tárázó és precizios). Mér-
legsúlyokat vasból és rézből. Automobil és gép-
alkatrészeket. Ventilátorokat. — Készít: Vas-
szerkezeteket. Javit szakszerűen benzin-, gőz-,
gáz- és nyersolajmotorokat, automobilokat. —
Vulkanizál: Autogummikat. Elvállal; Vas- és
fémöntéseket és az öntvényeket teljesen meg-
munkálja.

Produce
cel mai bun ciment
„Portland“

FABRICA DE CIMENT
din Turda Societate Anonimă

Produce
cel mai bun ciment
„Portland“

I. KOHN

SIBIU, PIATA MICA 2.

Telefon 2-88

MAGAZIN DE MODE - MANUFACTURĂ
TRICOTAJ ȘI MĂRUNȚIȘURI
ENGROSS

Fabrica de Zahăr

D I N B O O D

**Fabrică
de Mașini S. A.**

FRĂȚII SCHIEL

Brașov

Produce și furnizează cu termen scurt: Mașini de morărit
de tot felul. Turbine de apă Francis pentru toate căderile
și cantitățile de apă

Transmisiuni — Piese de fontă

Construcțiuni și reconstrucțiuni de Mori simple și sistematice

**Reprezentanța generală pentru
România Mare a valturilor
dela**

Ganz & Co. Budapest

Vânzări și depozit de Mostre.

Friedrich Czell & Fii

Grupa dr. Wilhelm Czell

Adresa telegrafică : „Wilczell“.
Telefon 40.

Centrala : Brașov.

**Fabrică de spirt:
Keresztényfalva și Sibiu.**

**Fabrică de licher, rum și cognac :
Brașov, Sibiu, Cluj**

**Vânzare de vinuri engros :
Brașov, Sibiu, Cluj**

**Fabrică de bere :
Cluj.**

I. B. Misselbacher

sen.

Sibiu - Alba-Iulia - Sighișoara

Casă fondată în 1818.

Coloniale.

Materiale de Vopselărie. — Pielărie.

**Articole diferite de Mercerie,
Galanterie, Porțelan
și Sticlărie.**

Articole de Lipscănie și Modă.

En gros și En detail

Comision - Spedițiune - Incaso

**Ludovic
Schmidt**

**Gasă internațională de expedițiuni,
transporturi și vămuiri**

**Efectuază transporturi interne,
transporturi colective și trans-
porturi maritime**

Brașov

Strada Mihail Weiss 35.

T e l e f o n : 57.